

Pénova novoletna voščilnica je iz arhiva soboškega pokrajinskega muzeja.

pén

Aleš Lepš
Mojša Ber
R. Polovčan
Kováč
R. Fick
X. G. R. T. P.
Dobro jutro
Svetlana
Lina Beren

»FOTO-TEHNIKA« ZAGREB, ILICA 36

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
1. januarja,
1998,
33. številka

Pride naj do

Bralk in gledalcev Péna

Naselja, trgi, vasi, ulice
in mesta v Regiji

Bližnja in daljnja okolica

p. p. 1. 1.1998

Ko izide naslednji Pén, bo dan za 29 petelinjih stopajev daljši.

DEDEK MRAZ ŠOKIRAL SMILJO IN DUŠANA

Bilo je na enem številnih prednovoletnih sprejemov. Nič hudega sluteča SMILJA BARANJA, murškovalovska glasbena urednica, in DUŠAN ZAGORC, gornjeradgonski osnovnošolski ravnatelj in ljubiteljski novinar ter voditelj (čeprav nekateri pravijo, da je celo boljši od profesionalcev), sta se zapletla v prijateljski poznodecemberski pomenek, ko je udarilo kot strela z jasnega: pred njima se je prikazal dedek Mraz.

Pa kaj je to takega, boste rekli. Ampak ne bi bili

Pentute, če vam ne bi razkrili, da dedek Mraz ni bil tisti običajni, prijazni starček v toplem kožuhu, s kučmo na glavi, doma z očaka Triglava. Pred Smiljino in Dušanovo obličje je namreč stopil možak v samih spodnjicah, v rokah pa je držal tablo z napisom dedek Mraz. Menda je želel z »golim sprehodom« po mondenem prednovoletnem sprejemu javnosti pokazati, kako zelo je letos obubožal ob nakupu tisočerih daril za razvajene otroke in »otroke«. S fotografije je razvidno, da sta SB in DZ na golo moško pojavo v spodnjicah reagirala z mešanimi občutki, vsekakor pa sta bila oba pošteno presenečena ...

Foto: Mauko

NAJ... SMEH '97

Kdor se prvi in drugi smeje, se najsilajše smeje!

MATEJA ČEP IN LUCIJA MAUKO

Prva je večja in ima zato daljše lase, druga pa je manjša in ima zato vsaj tako prešeren nasmeh. Kdo bi vedel, kaj ju je razveselilo, avtor fotografije Dani MAUKO trdi, da je dobra volja plod uspešnosti v šoli. Mateja se je vpisala v tretji letnik stomatologije (to so zdravniki, ki ga morajo dajati na zob - ampak predvsem drugim, ne sebi!), Lucija pa je četrtošolka v Radencih.

SABINA TEHOVNIK IN MOJCA NAVRŠNIK

He,he, kako sem jo vrgla!

Še me meči, Sabina!

KOCONA NAZADNJE VIDELI V MURSKI ŠUMI

Najenostavneje je posplošeno reči: »Ja, vam županom je fajn, ker imate dobre plače in službene avte za osebno uporabo!«

Tako vsaj vsepovprek ocenjuje javnost, ki je kritična do funkcionarjev, posebej do domačih, lokalnih. Pa ni čisto tako - Pentute so razkrile primer lendavskega župana gospoda Jožeta KOCONA.

V nesebičnem prizadevanju, da bi turistično promoviral svojo občino Lendava in vsem, ki pridejo tjakaj, razkazal njene lepote, se je šel najprej sam učiti, kje je kaj. Tako je odpotoval globoko v Mursko šumo, tja proti hrvaški meji, od koder je čez čas za njim izginila vsaka sled. Zadnja fotografija, ki jo ekskluzivno objavljajo Pentute, je nastala, ko je gospod župan za turistične potrebe analiziral divji oreh.

Ker je v občini kemična industrija, bi iz njega lahko izdelovali dišave, morebiti tudi olje za kopanje. Po kratkih rokavih sodeč je bilo v času orehovske analize še relativno toplo, zato javnost upravičeno pričakuje, da se bo priljubljeni župan v prazničnih dneh vendarle vrnil iz šume ...

juza P. S.: Čisto zares naj vam prišepnemo, da je Jože Kocon domorodec iz Čentibe in zato pozna Mursko šumo kot svoj žep še iz svojih deških časov. Divji oreh pa je vendarle tudi zanj presenečenje.

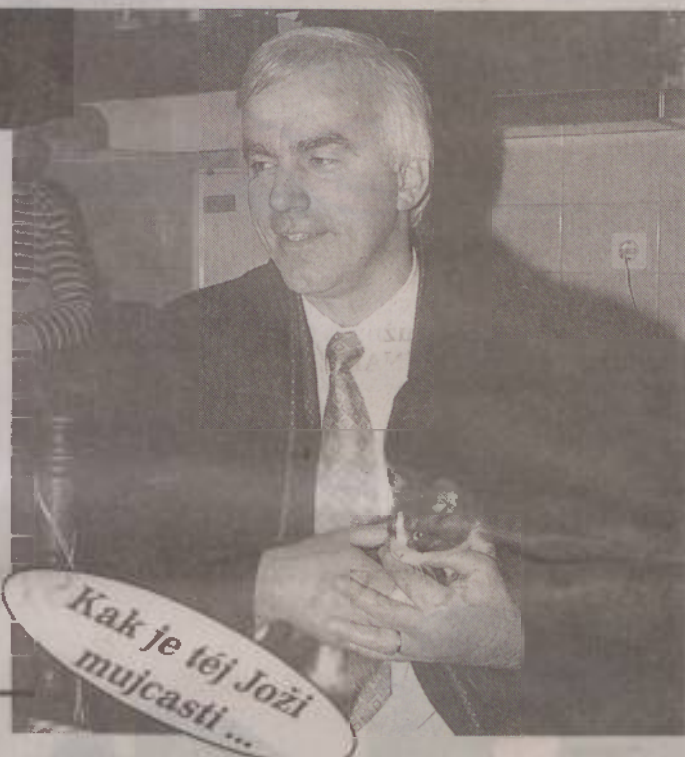
KAVAŠ IMA MAČKA!

Medtem ko se lendavski kolega Kocon po Murski šumi trudi določiti čimveč zanimivih turističnih točk, župan BELTINEC JOŽE KAVAŠ dokazuje, da za december ne pravimo zaman, da je najnapornejši mesec v letu. Iz dneva v dan slavlja, praznovanja, sprejemi, protokolarna srečanja - in ob vsaki priložnosti kozarček rujnega, tako da se naveličajo še najbolj žejni ...

Fotografija župana z mačkom ni naključje. Vrli Jože se je namreč odločil, da bo sam obračunal s čudnim decembrskim živalskim pojavom. Menda je izjavil, da se namerava z mačkom osebno pogovoriti in ga prepričati, naj ga pusti pri miru.

Tisti, ki so bili priče pogovoru, trdijo, da je bil nenadejano miren, celo prijateljski. Še sreča, da je maček s fotografije še mlad in na štirih nogah ...

juza

CVET SLOVENSKEGA BALONARSTVA

... se je nedavno vrnil z naporne turneje. Na svetovno prvenstvo so se uvrstili tudi prekmurski toplozračniki, ki so se še posebej potrudili, da bi poševnooke Japonce (tam je prvenstvo bilo) prepričali, kako se spleča jene (ali kakšne druge konvertibilce) trošiti pri nas, ob Muri.

Če je verjeti delu ekipe - na fotografiji so RUDI CIPOT, ŠTEFAN BERTALANIC in MILAN REGVAT -, je bilo zanimanja za Slovenijo ogromno, saj so jih domačini ves čas vabili z ene tiskovne konference na drugo.

Še celo vsega hudega vajeni g. Rudi je bil ob tem vidno utrujen. Svoje je dodala na oko sicer lepa, pisana hrana, ampak skoraj brez razlik v okusu ...

Slovenska vojska se je metala. Priredili so namreč državno vojaško prvenstvo v judu. Naneslo je, da sta se morali vreči tudi veseli Sabina (levo) in Mojca (desno od Sabine). Že po nekaj sekundah je uspel met levi - desno je tako držala (seveda s silo) pod sabo, da so sodniki zažvižgali (ali udarili na gong) in s tem naznanili, da je najbolj prva med prvimi! Kljub temu se smejeta kar obe!

Lipen

ZRAČNI ŠPORTI

DŽANSEVER IN SENADA

**LIPE
SLIKA
LEPE**
(pevke
in ple-
salke)

Kraljica romskega etnopopa, pevka DŽANSEVER DALIPOVA iz Makedonije, je ob spremljavi skupine Južni kovači navdušila soboško občinstvo. Pomagala ji je trebušna plesalka SENADA BEKIROVSKA. Postopen preboj iz »kafan« v vrh makedonske romske scene sanjajo tako rekoč vsi Romi, ki so - kot je znano - predvsem prvovrstni glasbeniki. Džansever je to kljub resni bolezni uspelo! Lipen

**RUDIJA
NEUKROČENA**

**RINGBAUERJA
STRAST**

Poleg tega, da na otvoritvah razstav rad poje in piše odlične aforizme, je RUDI RINGBAUER (naše gore list, sicer živeč v matici Sloveniji) znan tudi kot zbiralec 7-decilitrskih steklenic z vsebino. In ker je vsako zbirateljstvo nerazložljiva strast, jih Rudi večkrat združi (strasti namreč): pride na otvoritev, zapoje, v obeh rokah pa drži žlahtno bogastvo

foto:
anrr

FIZIOLOGIJA – JAVNIH STRANIŠČ PREMALO!

Slovenski parlamentarci so s polno paro parlamentirali skoraj do konca leta - zdaj (hvala bogu!) počivajo. Ampak takoj v začetku leta 1998 bo prišel na poslanske klopi osnutek zakona o povečanju števila javnih WC-jev v severovzhodni Sloveniji. Za tako potezo so se pomurski poslanci odločili, ko so vse leto spremljali dogodke na terenu (gasilske, študentske, mladinske in veselice drugih vrst, proščenja ter sejmi). Ugotovili so, da je vedno, ko so zabave na vrhuncu, veliko zadrege zaradi pomanjkanja lokacij za fiziološko praznjenje. V posebnih težavah so pripadnice nežnejšega spola (gl. sl.!), ki se težko skrijejo pred radovednimi nepridipravi.

Morda bodo zakon o povečanju števila javnih stranišč v SV Sloveniji sprejeli v prvem branju. To je odvisno predvsem od uspešnosti lobiranja gospe POŽONČEVE in gospodov HORVATA, PUCKA, ŠPINDLERJA, DŽUBANA - lotili se ga bodo takoj po praznikih. Šušljajo, da se pomurski pobudi posebej priklanjajo poslanski kolegi s Koroške in Notranjske, kjer tudi preveč nenadzorovano lulajo (in kakajo)! Nasprotno pa je v Ljubljani, kjer tamkajšnji lobi trdi, da s prebavo povezane zadeve sproti in uspešno nadzorujejo!

PREDNOVOLETNE IMPRESIJE

Spomini so zanimiva reč, posebej zdaj, ko se ob dolgih zimskih večerih grejemo v toplih domovih. Fotografija je na primer nastala, ko nam je bilo vroče, torej zagotovo pred božičnimi in novoletnimi prazniki - brez klobuka je načelnik Uprave enote Lendava Štefan GJERKEŠ, največ glave ima v senci črenšovski župan Anton TORNAR, karirasto moden pa je predsednik KS Bistrica Ivan RAJ. Priče trdijo, da se je prav v času »skljocanja« zgodilo nekaj nenavadnega (šušljajo celo o nasilju), kar naj bi najbolj občutil najvišji med trojico (po rasti in položaju). Občutnejših zdravstvenih posledic pa vendarle ni bilo in kot nam je tik pred sklepom redakcije uspelo zvedeti, bodo vsi trije po svojih močeh pripomogli k novoletnemu slavlju!

jog

Nekaj deset nekdanjih poslancev, ki so sicer tudi na lanskih volitvah vsi poskušali ponovno priti v parlament, je eno leto izkoriščalo zakonsko možnost, da se niso zaposlili in so ves čas prejeli zajetne poslanske plače. Eni celo tako, da so normalno delali na svojih prejšnjih delovnih mestih, univerzitetni profesorji recimo, ampak za honorar, tako da jim je ostala cela poslanska plača. Oni, njihove stranke, pa vseskozi trobijo o poštenju, varčevanju, bla bla bla. Naj jim služi na čast! bi porekli navadni smrtniki, ki imamo eno samo možnost: počakati na naslednje volitve in obkrožiti ljudi, za katere ugotovimo, da jim je ostalo še vsaj malo poštenja.

Ali kot bi rekel pokojni soboški modrec: S politiko se ne mešaj, dete moje, politika je kurva!

V zadnjih dneh pred koncem leta se je slovenska javnost naslajala nad novo afero z nekdanjimi poslanci. Trije novinarji RTV Slovenija, Ljerka Bizilj, Danica Simšič in Jože Jagodnik, so bili poslanci državnega zbora v prejšnjem mandatu. Ko ji je preteklo eno leto zastojnega političnega delovanja, se je na staro delovno mesto notranjepolitične komentatorke na nacionalni televiziji prijavila Ljerka Bizilj. Pa se je skupina mladih sodelavcev, podprta z nekaterimi starejšimi Ljerkinih kolegicami, uprla: novinar, ki gre v politiko, se opredeli za eno politično opcijo in v naših vrstah nima več kaj iskati! Ha, kaj pa

zdej. Imamo ustavno pravico do političnega delovanja. Imamo ustavno pravico do dela. Imamo zakone, ki funkcionarjem po preteku mandata omogočajo vrnitev na prejšnje delovno mesto. Imamo pa tudi kodeks novinarske etike, pravila igre v posameznih medijih, splošno načelo, da naj novinarji ne bodo angažirani v korist ene same opcije.

Ljerka je krasno dekle, kot političarka je plula po varni sredini, ni nas bilo sram, da je bila novinarka med političnimi volkovi, pa vendar. S politiko se na načelni ravni lahko ukvarjaš kot novinar in jo naskakuješ z vseh strani. Ali kot politik, ki ima do novinarstva poseben odnos. Oboje ni združljivo. Prav. Ljerkina zgodba je torej poučna. Dekle je sposobno in se za njeno prihodnost ne bojim. Istočasno, ko je televiziji nočejo, je bila za radio Glas Ljubljane dovolj dobra za odgovorno urednico. Nekih moralnih zadržkov zaradi njenega političnega delovanja tam niso imeli.

KOMPENTAR

Njena zgodba je poučna zato, ker je tudi priložnost, da take primere v prihodnje razčistimo vnaprej. Hočeš biti politik? Prav. Podpiši, da te novinarstvo kot poklic v prihodnje ne zanima. Ali pa pusti politiko!

Zlobneži in ciniki pa preštevajo veliko večje število mojih novinarskih kolegov, ki so na listah strank kandidirali za poslance, župane, poklicne in dobro plačane politike torej, pa niso uspeli. Kaj s temi? A neuspešni politiki pa so primerni za nadaljnje novinarsko delo? In kaj z onimi, ki nič ne skrivajo, da jih navdušuje Drnovškova, ali Janševa, ali Podobnikova, ali Kučanova politična opcija. In so razen opcije enega od teh vse druge zanemarljive, nepomembne, slabe. In celo med podpisniki peticije proti Sukičevi (dekliški priimek Prekmurke Biziljeve) bi lahko hitro našli nekaj takih, ki koketirajo s posameznimi strankami, ki imajo v želodcu druge, ki odkrito propagirajo levo ali desno politično opcijo.

In dokler vsega tega ne bomo jasno poimenovali, bi morali Ljerku Bizilj vzeti na staro delovno mesto. Ko bomo pa v novinarski organizaciji, medijih in na zakonski ravni vse to uredili, take improvizirane lustracije ne bodo več potrebne.

MARJAN DORA

Dvakratna vojna Prekmurcev

Brsteča demokracija devetdesetih je v svoji naivnosti, neizkušenosti in za vse vladajoče stranke tranzicije značilni vehementnosti obljubljala nebesa na zemlji, predvsem boljše in bogatejše življenje, kot je bilo v rajnem socializmu in komunizmu. V tej maniri je takratni premier Antall, kot veliko drugih predsednikov vlad, svojim sonarodnjakom (govoril je o 15 milijonih Madžarov), našim sosedom, ponudil spravo v materialni obliki, predvsem tistim, ki naj bi jim prejšnji režim storil velike krivice, obenem pa tudi računal na po svetu razsuto madžarsko aristokracijo, na rodbine, ki svoje korenine lahko dokažejo do samega svetega Štefana in še vedno simbolizirajo narodno zavest, kar bi bilo dobrodošlo pri utrjevanju politike nove vlade. V del vsesplošne velike odškodninske akcije so padli tudi vrli Prekmurci, generacija, ki je morala s Hortyjevim in Szállasyjevim vojskami na fronto kot redni vojaki pod orožjem, »munkaszázadosok« (delovni obvezniki) ali levente (naborniki) od 1941. do 1945. leta, dokler je trajala zasedba pokrajine ob Muri. V zakonu o oškodninah je stavek, ki navaja upravičenost do oškodnine tistim, ki so pretrpeli krivice v vojski. In skoraj tisoč Prekmurcev, nekdanji madžarski vojaki, njihove vdove in otroci, je menilo, da jim je madžarska država dolžna izplačati, čeprav v

zahtevki iz takih ali drugačnih razlogov zavrnjeni, le malokrat pa prinašajo željene novice. Dana je tudi pravica pritožbe, in sicer v treh izvodih, napisana v madžarskem jeziku, pri centralnem budimpeštanskem sodišču. Jože Bojnc iz Lipe, voljan spregovoriti za naš časnik, je opravil ves postopek: vložil zahtevek za odškodnino za čas, ki ga je kot sedemnajstletni levente (nabornik) prebil v madžarski vojaški enoti, ki so jo priključili nemški vojski, se pritožil na negativni sklep madžarskega odškodninskega zavoda in dočaka razpravo na omenjenem sodišču.

»Sodnica se je prav začudila, ko sem se v spremstvu prevajalke pojavil na sodišču. Razprave ni bilo, češ da nimam dokazila o madžarskem državljanstvu za vojni čas. Začelo se je prepričevanje bolj na zasebni podlagi in odslovili so me s priporočilom, da še zberem druge dokumente, ki sem jih pozneje tudi dostavil, vendar brez vsake koristi...«

Bojnečeva zgodba je podobna stoterim, saj je bil med tisto neodraslo mladino - od šestnajstega do devetnajstega leta -, ki se je v strahu pred naglim vojaškim sodiščem proti koncu 1944. leta odvzala splošni mobilizaciji v Zalski županiji.

»Tistega leta je ruska fronta dosegla črto Blatno jezero-Nagykanizsa in decembra je bila splošna mobilizacija, da nas ne bi Rusi in partizani preusmerili v svoje enote. Po vaseh so

Mrki obrazi vajaških nabornikov iz leta 1941 kažejo, da je oddaljeni piš vojne že zapihal nad prekmursko ravnico. Po letu 1943, predvsem pa po hudem porazu v ruski zimi pri tragičnem zavoju reke Don ni bilo fotografij, le nagle mobilizacije. Morda kateri od teh mladcev, danes starec, bije svojo novo bitko za odškodnino...

nestabilnih forintih, vojno reparacijo. V ljudskem spominu še živo zapisane francoske pokojnine so marsikoga spodbudile, da je šel na takratno murskosoboško občino, kjer so po tekočem traku s podpisom dveh prič vlagali zahtevke za odškodnino. Ob tem pa skoraj nihče ni vedel, da odškodnina ne velja za medvojni čas, kajti takrat se je vsak državljani dolžan odzvati vpoklicu in se bojevali, dokler ga ne odslovijo. Odškodnina pa se izplačuje za krivice po vojni, po zakonu za čas po 1. avgustu 1945.

Po petih letih je rešenih zelo malo vlog. Naše vrle vojne veterane in vdove občasno presenetijo pismonoše s priporočenimi pošilkami z žigom madžarske pošte, ki največkrat dajejo na znanje, da so njihovi

bobnali, da se moramo javiti Lendavi v hotelu Krona. Videli smo, da ni prave evidence, vendar je bil strah pred orožniki, ustrelitvijo zaradi skrivaštva, močnejši od odpora in tako smo pristali v kasarni v Köröndu. Od tam smo se sredi najhujše zime odpravili v češke Sudete, kjer so nam hoteli pod prisilo dati orožje, vendar smo se uprli, češ da nismo protovoljci. Naše taborišče je bilo ob vojaškem letališču, in ko so postala aprila zavezniška bombardiranja nevzdržna, smo se odpravili proti Regensburgu in taval po deželi, dokler nismo ob koncu vojne pristali pri čeških kmetih. V tisti zimi smo zelo trpeli, oblečeni smo bili v ponošene nemške uniforme, v lagerju smo dobivali pičlo hrano, pet odrasčajočih fantov po kilogram in še manj kruha na dan. Ob velikonočnem času so nas hoteli

PRVA JE POTEKALA V LETIH MED 1941-1945 NA BOJIŠČIH, DRUGO PA BIJEJO ŽE PETO LETO ZA ODŠKODNINO IN ZARADI NEOBVEŠČENOSTI, NEORGANIZIRANOSTI - ENI SO ŽE DVIGNILI ROKE, DRUGI TRMASTO VZTRAJAJO, TRETJI DOBIVAJO ODŠKODNINSKE BONE

oborožiti, vendar smo se uprli, češ da se ne bomo borili za tri nemške krompirje, in mislim, da smo lahko hvaležni nekemu slovenskemu častniku, ki je nekako zgledil vso zadevo. Moja generacija misli, da so nas odpeljali, vlačili po bojiščih, in če že dajejo odškodnine, potem nam pripada ...»

Vsak odškodovanec ima svojo zgodbo: medvojno in zdajšnjo. Nekateri so že prejeli odškodninske bone, vendar so jih nevešči trgovanja na borzi vnočili za 30-odstotno vrednost, drugi, z več sreče, celo za 90-odstotno vrednost. Tretji so obupali, veliko ljudi pa kljub neznanju jezika vztraja in se pri tem zanaša na znanke. Pri Mariji Simó, odpravniici poslov na madžarskem veleposlaništvu v Ljubljani, je v drugi polovici leta več kot tristo ljudi vložilo prošnje za izdajo potrdila o državljanstvu ter potrdila o vojaščini za obdobje 1941-1945, ki jih je po novem zakonu treba priložiti k dokazilom. Cena postopka je 2500 tolarjev.

O tem, komu pripada odškodnina in komu ne, zdajšnji zakoni jasno govorijo. Če bi se na začetku oškodovanci ustrezno organizirali v interesno skupino, danes ne bi bilo nepotrebnih poti, postopkov in praznih upov. Sedemdeset-, osemdesetletni starci so zaradi neke slepilne politike in strankarske spekulacije, čeprav sedaj živijo v drugi državi, postali žrtve neobveščenosti, a trmasto vztrajajo pri odškodnini, ki velikokrat komaj pokrije stroške ali pa sploh ne. Birokratska logika je neusmiljena, pa najsi bo to na Madžarskem ali v Ameriki: tistemu, ki je pred leti že dobil, recimo, 11 tisoč forintov odškodnine, sedaj pripada še 1100 forintov dodatka v gotovini. Da bi prišel do tega zneska, mora oškodovanec odpreti žiroračun pri Centralnem finančnem zavodu, katerega najbližja izpostava je v Zalaegerszegu. Verjeli ali ne, ljudje, ne glede na višino izdatka, odpirajo račune. Prekmurci ne vedo (ali nočejo spoznati), da madžarski odškodninski zakon ni nastal zaradi njih, oni so po naključju odkrili po zasebnih kanalih, da je v zakonu odstavek, ki omenja vojaške oškodovance. Verjetno pa tega zakona in poznejših amandmajev nihče ni natančno prebral, ker potem bi vedeli, da so glavni akterji madžarske sprave nekdanji razlašeni veleposestniki, nekdanja aristokracija, kapitalisti, Židje, ki jih je Szallasy 1944. leta deportiral v nemška taborišča, cerkev, kmetje, ki so jim po vojni odvzeli zemljo, in nekje čisto na koncu nekdanji vojaki, ujetniki.

Za njih in na njihovo kožo je pisan odškodninski zakon, vendar je postopek enak, ko je treba predložiti dokazila, pa najsi bodo ta še tako zapletena, nesmiselna, kot recimo dokazilo za državljanstvo, za veleposestnika s tisoč hektarji zemlje, za Petra Zweiga, lastnika predvojnega svetovno znanega Unicuma, in za nekdanjega madžarskega vojaka Janeza Horvata iz Prekmurja. Za Prekmurca to ne bi smelo biti vprašanje, ampak kakega veleposestnika, ki nikoli ni bil madžarski državljan, imel pa je posestva pa na Madžarskem, pa se močno tiče. Zakon je napisan za vse, posameznik pa mora sam iskati svoje pravice. Saj so že predniki modro ugotovili: denar ne pada z neba. Mi pa še lahko dodamo, da predvsem ne iz državnih blčagajn, kjer vlada malorazumljiva birokratska logika. Enkrat je skopuška, drugič velikodušna ...

Ella Pivar

Šalovčane vznemirja siva vrana

Dokaz, da Tina ni navadna vrana, je tudi njeno obnašanje: sploh se ne druži s svojo živalsko vrsto, ampak zgolj z ljudmi. Čemu neki bo vrani jedilni pribor?

Nekatera vzhodna verstva uči, da se duša umrlega človeka preseli oziroma ponovno utelesi v drugem bitju - človeku, rastlini ali živali. Tudi ni malo krščanov, ki verjamejo v reinkarnacijo, torej preseljevanje duš. Trdijo, da so že živeli; verjamejo, da s smrtjo ni vsega konec, ampak bo njihova duša živela še naprej - v drugem človeku. Katoliška vera sicer uči drugače: čista duša potuje v nebesa, manj čista v vice na očiščenje, umazana pa v pekel. V vice pa ne verjamejo protestanti.

Ponovno utelešena človeška duša

Šalovčane že lep čas vznemirja siva vrana. Nekateri so prepričani, da ni navadna vrana (kot druge, ki jih vidimo), ampak nekaj več. Ni jih malo, ki so prepričani, da je v vrani utelešena duša človeka. Vrana se sploh ne druži z drugimi živalmi, ampak z - ljudmi. Njen dom je sicer domačija, ki ji Šalovčani pravijo Martini, drugače pa se pišejo Županek. O njihovi Tini, kakor so jo »krstili«, so nam pripovedovali zakonca Terezija in Aleksander ter sin Teodor. Obiskali pa smo tudi šalovsko bencinsko črpalko, kjer se je o vrani razgovoril šef Jože Benko.

»Bilo je spomladi. Naš domači pes Ringo je v bližnjem gozdu odkril mlado, onemoglo vranico. Pobralla sem jo in odnesla domov in jo začela hraniti s kislim mlekom, mesom in kuhanimi jajci. Kar hitro si je opomogla in - udomačila,« je povedala Županekova Terezija.

»Dali smo ji ime Tina, akoravno nismo prepričani, da je ženskega spola. Je pa res, da je postala kot član

Monika Graj, ki dela na bencinski črpalki, vsak dan »pocarta« vrano. To je storila tudi na obisku pri Županekovih.

družine. Ko smo vsi doma, je praviloma tudi ona doma; brž ko odidemo od hiše, pa odleti tudi ona. Prav nič ji ni do druženja z domačimi živalmi: ne razume se ne s kurami, kajti jih, klôka; preganja domačega mačka; psa Ringa pa s kljunom ščipa za rep. S potepa se vrača Tina proti večeru, ko smo praviloma že vsi doma.«

Tako je povedal Aleksander Županek in nadaljeval:

»Nenavadna je ta naša Tina. Ko s traktorjem orjemo njivo, odleti tja in se vozi na kabini traktorja. Slišal sem tudi, da se rada »prevaža« na osebnih avtih, ki prihajajo na šalovsko bencinsko črpalko.«

Jože Benko, šef Interininega bencinskega servisa:

Koline so praznik, ki se ga moraš udeležiti, četudi (utelešen v vrani) ne moreš za mizo, ampak ti vržejo na stol le ostanke.

Županekov pes Ringo je našel v gozdu vranico, Terezija pa je pokrbela, da si je opomogla.

»Skoraj vsako jutro prileti na servis. Postala je skoraj član našega kolektiva: damo ji kaj za pod zob, na primer kekse, ocvrt krompirček ... Včasih vse »vtihotapi« tudi v skladišče, a ujeti se ne da. Pravzaprav se niti ne trudimo, ampak jo »napotimo« na prosto, kjer potem leta sem ter tja; včasih pristane na kakem avtu, a se ljudje zaradi tega ne razburjajo, prej narobe: občudujejo nenavadno obnašanje te vrane in tu in tam kdo pokomentira, da ima človeško dušo.«

Pogosto obiskuje tudi učence v šalovski šoli, zato je postala tudi njihova »miljenka.« Ko pa leta okrog Slavičeve gostilne, večkrat pa tam tudi pristane, ji sicer ne ponudijo brizganca, ampak kako dobroto iz kuhinje.

Vrana Tina nikoli ni lačna, saj poleg Županekovih tudi drugi ljudje lepo skrbijo zanjo. In prav je tako, saj nihče

»Nič zato, če je vrana priletela na avto, saj je pristala mehko in ne bo poškodovala barve,« je povedal Aleksander Županek.

ne more dokazati, da v njej ni utelešena duša katerega od umrlih Šalovčanov! Vrana večkrat odnese v svoje »skrivališče«, kamor sicer odnaša hrano, tudi jedilni pribor. Morda ga tedaj, ko je nihče ne vidi, celo uporablja???

Kmečke koline so praznik, ki ga ne kaže zamuditi. Tisto jutro Tina ni odletela na običajne obiske, ampak je od daleč opazovala može, ki so se spravili nad prašiča. Potem ko so ga razkosavali, pa se je približala: pristala na tleh, prikorakala bliže in se do sitega najedla svežega mesa. Pravzaprav je bila pokonci ves dan (kot »kolinariji«), domačim se je dala celo »pocartati.«

Smo te, dragi bralec, prepričali, da imajo v Šalovcih nenavadno vrano? Vrano, v kateri je morda utelešena človeška duša?

STEFAN L. SOBOČAN, fotografije: I. BENKO

Vedel sem, da je Silvester, kako se piše, sem zvedel šele zdaj. Prejšnja leta sem ga videval v Šopingu. Sedel je za točilno mizo s smučarsko kapo na glavi, če slučajno ni bilo poletje, in po navadi reševal križanko. Videl sem ga v Mariboru, kako se je s kolesom vozil po mestu. Nekoč sem se peljal iz Moravec. Žeja me je ustavila pri Tibiju. Parkirišče je bilo prazno, le neko kolo je samevalo ob vhodu. »Tri, tudi za gospoda Silvestra,« sem takrat naročil Tibiju.

Nekaj časa ga ni bilo videti, kot da bi se pogreznil v zemljo, in zdaj naenkrat se je ponovno pojavil. Tokrat z invalidskim mopedom. Treba se bo z njim pogovoriti, najbolje da še letos, sem se odločil. V domu starejših v Rakičanu ga najdem, so povedali, ko sem poizvedoval za njim.

SILVESTER

NE VE ŠE NATANČNO, KJE BO SILVESTROVAL

Zelo zanimiv priimek imaš!

Saj je.

Kje so ti priimki pogostejši?

Mislim, da nikjer.

Kako, nikjer?

Mislim, da ga imam samo jaz, ker sem si ga dal sam.

Prej torej, si se pisal drugače?

Prej sem se pisal Forjanič.

Dobro, vsak ima neki razlog, da spremeni priimek, zato te bom raje vprašal, zakaj si se odločil, da se pišeš ravno Kontrast?

To besedo sem večkrat slišal po radiu. To je neke vrste spreminjanje barve.

Kje si živel, preden si prišel v dom?

V Martjancih. Ko sem pred leti v nesreči pri gostilni Baranja izgubil

oktobra je bilo. Že sem se peljal kakšnih štirideset kilometrov po avtocesti, ko sem postal lačen. Lepo sem se ustavil, in pojedel sendvič. Še cigareto si pokadim, potem pa naprej, da nekje popijem kavo. Nisem pokadil še niti pol cigarete, že se je ustavil žandarmerijski avtomobil s prižganimi lučmi. Pred mene se je postavila lepa mlada dama v uniformi, za njo pa še en žandar.

Najprej sta me vprašala, ali vem, da se z invalidskim mopedom ne smem voziti po avtocesti, potem pa zahtevala dokumente.

Torej razumeš nemško?

Kako ne bi, saj sem tam dolgo delal. Čeprav sem vedel, da z mopedom ne smem na cesto, sem ji rekel, da tega ne vem. Ko je pogledala dokumente, me je vprašala, kam hočem iti in ali imam v Avstriji kakšnega znanca. Rekel sem, da hočem k bratu v Kapfenberg. Potem sta stopila vstran in se nekaj menila, nato sta spet prišla k meni in mi naročila, naj se peljem za njima.

Pa si šel?

Onadva sta se peljala počasi naprej, jaz pa za njima. Šli smo dol z avtoceste in se ustavili pri neki gostilni. Tam sem moral pustiti svoj voziček, nato pa sta me odpeljala na policijsko postajo. Telefonirala sta k bratu in ta je bil že čez kakšno uro pri meni. Vse skupaj se je končalo ob drugi uri zjutraj.

Si plačal kakšno kazen?

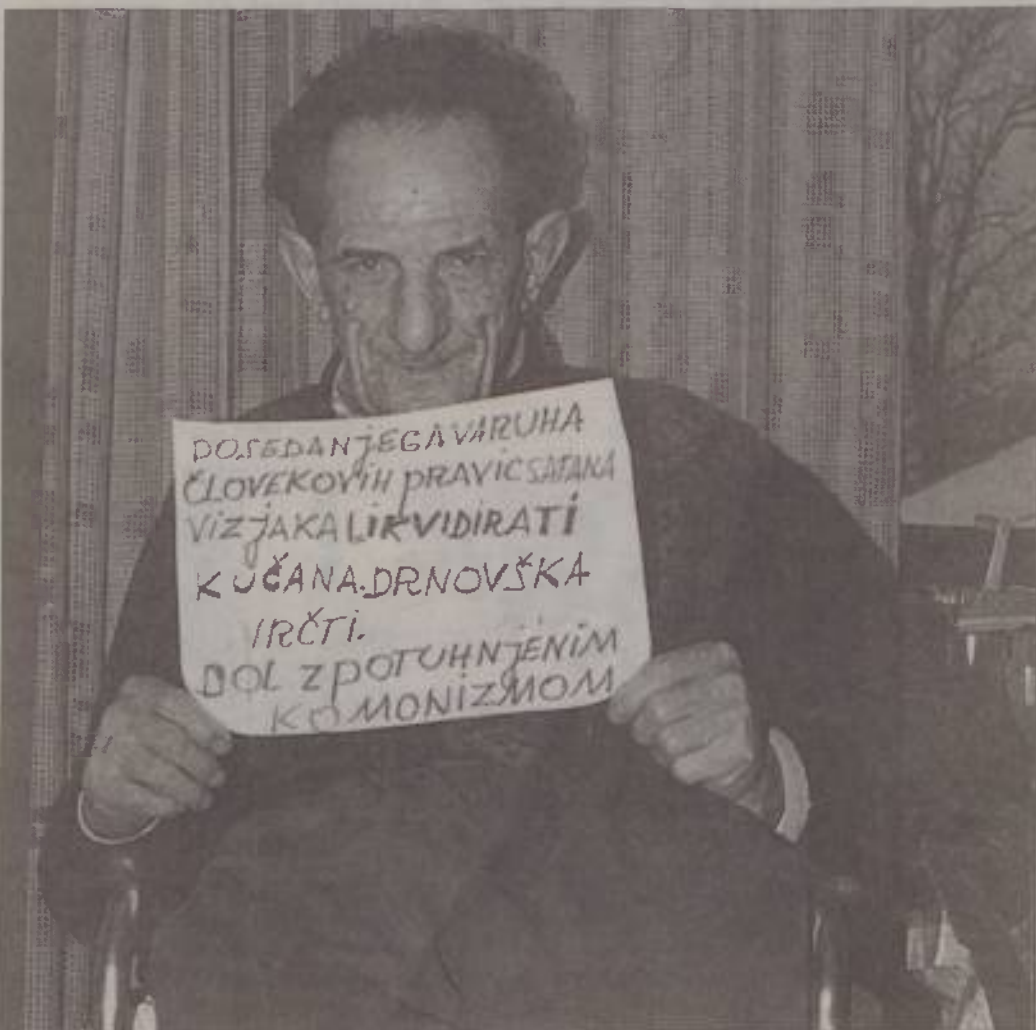
To ne, oštet pa sem bil. Rekla sta, da bom plačal najmanj 3000 šilingov, če me še enkrat ujamejo. Ampak policistka je bila poštena, še kavo mi je plačala tam v gostilni. Tam so dobri policisti. Moram jih pohvaliti. Pri nas tega ne doživiš, da narediš prekršek, pa ti policist še plača kavo. Tam na policiji so mi dali sendvič in posebno sobo, kjer sem čakal na brata.

V prostor za kadilce, kjer sva se s Silvestrom pogovarjala, je zdaj vstopila kuharica in ga vprašala, ali bo imel večerjo kar tukaj. Silvester si jo je dal prinesiti in ji naročil, naj prinese še meni, kar je vljudna kuharica tudi storila, za kar si ji najlepše zahvaljujem.

In kako se zdaj počutiš, Silvester?

Nekoč sem živel svobodno kot ptiček na veji. Potem, leta 1994, ko sem imel pri gostilni Baranja nesrečo, pa bolj slabo.

Kje boš na silvestrovo?

Šel bi kamorkoli, če bi me kdo povabil, ampak doslej me še niso povabili. Tako da ne vem, kako bo.

Si bil kdaj poročen?

Nikoli. Krivo je neposredno okolje. S tem sem vse povedal.

Se zanimaš za politiko? Kateri politik ti je všeč. Koga si volil?

Absolutno ne! Koga naj volim? Mačka v žaklju? Te volitve so ravno tako speljali kot one leta 1945.

Dobro, kateri ti je recimo bolj všeč: Kučan ali Janša?

Kam je obrnjen? Proti komunistom? Kučan je bil na centralnem komiteju!

Volil bi tistega, ki je proti rdečim.

Si bil na Mikloševem senju?

Bil sem, vendar je bila prevelika gneča. Mislim, da je bilo letos več ljudi kot lani.

Si služil vojsko?

Leta 1945 sem šel v KNOJ.

Kje si služil?

Bil sem povsod. V Žitkovcih na meji, pri Dravogradu ...

Je bilo nevarno?

Tu ne, tam spodaj, na albanski meji, tam pa Albanci so streljali na nas in nekaj naših tudi ubili. Za nas je veljalo povelje, da nazaj nismo smeli streljati.

Imaš ljubico?

Nimam!

Kaj običajno počneš?

Gledam televizijo, berem časopise ... Najraje berem o nesrečah.

Česa se v življenju najraje spominjaš?

V tej državi ali kraljevini?

Dobro, recimo v kraljevini?

Bil sem mlad, svoboden kot ptica ... Takrat ni bilo toliko denarja kot zdaj. Si pa za tisti denar, ki si ga zaslužil, nekaj dobil.

Boš še dolgo živel?

Ja, to je pa v božjih rokah.

Veruješ v Boga?

Verujem.

Hodiš v cerkev?

Bolj poredko. Bi šel, vendar imam protezo, ki pa ni dobra. Treba jo bo popraviti.

Bi mi morda Silvester še kaj povedal? Kaj takega, česar te nisem vprašal, recimo, pa bi bilo zanimivo.

Trenutno se ne morem spomniti ničesar. Veš kaj, daj mi tvojo telefonsko številko. Če se bom kaj spomnil, te pokličem.

Hvala za pogovor, Silvester, in naj se ti, kakor tudi vsem, ki živijo in delajo s tabo v domu starejših v Rakičanu, izpolni želje, ki si jih boš zaželel ob prihodu novega leta, kjerkoli boš pač takrat.

Silvester Kontrast se je rodil 5. oktobra 1928 na Pobrežju v Mariboru. Oče in mati, oba iz Pertoče, sta delala v tekstilni tovarni pri Huterju in si v Mariboru zgradila hišo. Ker je bila cela družina v Kulturbundu (člani te medvojne nemške organizacije so imeli majhne koristi, nekaj takega kot pri nas člani partije), so jim hišo po vojni nacionalizirali. Silvester se je preživil kot tesar. Delal je v Ljubljani, pozneje pa tudi v Nemčiji. Pravi, da skromna pokojnina, ki jo dobiva, ne zadostuje za plačilo stroškov v domu.

nogo – kriv je bil voznik, ki me je povozil – pa sem se preselil v Rakičan. Od zavarovalnice bi moral dobiti 14 milijonov, pa so mi dali le tri, pa še teh mi niso hoteli dati.

Si se kje pritožil?

Še koliko! Tudi Bizjaku sem se pritožil.

In?

Izgovarjajo se na partizanske zakone. Bizjak bi moral biti več kot Kučan, pa nič ne naredi. Oba sta kriva, Bizjak in Kučan. Petindvajsetkrat sem telefoniral na vrhovno sodišče, pa so mi vedno rekli, da ga ni, da ga ni mogoče dobiti, potem pa je (telefonistka verjetno, pripomba avtorja) prekinila.

Prej, preden si izgubil nogo, si se veliko vozil s kolesom.

Po celem Prekmurju in Štajerski. Najdlje sem prišel do Vrhnike. K sestri sem se vozil. Pri eni sestri v Celju sem prespal. Vsega skupaj sem takrat prevozil 23 ur. Vse sem si lepo zapisoval: kdaj sem se ustavil, kje, kaj sem, pil, vse!

Govorijo, da si bil pred kratkim tudi v Avstriji?

Če ne bi šel takrat z mopedom na avtocesto, bi bilo drugače.

Kam si bil namenjen?

K bratu sem šel v Kapfenberg. To je 70 km naprej od Gradca. Enkrat konec

Feri
Lainšček

Naj,
naj,
naj!

Osmega januarja letos je poslanec slovenskih krščanskih demokratov Ciril Pucko na prvi izredni seji novega državnega zbora napovedal, da bo dal Drnovšku svoj glas. 17. februarja sta predsednika LDS in SLS dr. Janez Drnovšek in Marjan Podobnik podpisala koalicijski sporazum, 27. februarja pa je že prisegla nova vlada.

Če ob koncu leta zgolj iz spomina preletim njeno dejavnost na področju notranje politike, potem pač ugotovim, da sem si zapomnil vsaj naslednje: neizvajanje zakona o denacionalizaciji in omejevanje vračanja cerkvenega premoženja, omejitev vpisa na približno tretjino vseh visokošolskih programov rednega študija, zavrnitev zahtev železničarjev po višjih plačah, zamuda pri sprejetju proračuna, katerega predlog je vlada pripravila šele konec julija in je bil nato po številnih dopolnitvah sprejet praktično ob koncu leta, izkazal pa se bo, kot je slutiti po napovedih strokovnjakov, tudi s primankljajem. A vendarle moram reči, vse to sploh še ni tisto, s čimer me je vlada v resnici šokirala. Povsem brez besed sem namreč dejansko ostal šele ob svežnju varčevalnih ukrepov, ki jih je vlada predstavila ob proračunskih izhodiščih za naslednje leto in v tem sklopu predlagala tudi dodatno obdavčitev študentskega dela in avtorskih honorarjev.

Predloga k sreči vsaj za zdaj nista »šla skozi«, a to zgroženosti in zloslutja že samo ob tako neverjetni ideji niti malo ne zmanjša. Povsem po naključju se namreč pogosto zadržujem v prostorih Mladinskega servisa v Murski Soboti in tako bolj ali manj res iz prve roke izvem, koliko mladih si v tem času zgolj z delom »prek servisa« zagotavlja vsaj minimalne razmere, da sploh še lahko študirajo. Še veliko bolj in podrobneje pa sem kajpada seznanjen z bojem za preživetje mnogih pisateljev, slikarjev, gledališnikov, glasbenikov in drugih ustvarjalcev, ki bi jim predlagana dodatna obdavčitev jemala prav tam, kjer je praktično še komaj kaj vzeti.

Seveda je tako absurdno idejo sploh težko komentirati. Če se je komu res zdelo, da je mogoče z dodatno obdavčitvijo študentov, umetnikov in drugih ustvarjalcev zakrpati luknjo v proračunu, potem to pač priča o nepoznavanju razmer in je kvečjemu smešno. Če pa seveda pomislimo, da vse našete na tak ali drugačen način gotovo lahko uvrstimo med izobražence, potem se seveda lahko tudi vprašamo:

*ali je res šlo le za
poskus krpanja
proračunske luknje
ali pa morda za
kako še
pomenljivejše
striženje peruti?*

Kako imam v New Yorku svojega taksista ...

New York
postaja
varno
velemesto

Dva, ki sta naredila red v New Yorku in se potem razšla (od leve proti desni: policijski komisar W. Bratton in mestni župan R.W. Giuliani).

Vedno sem si želel preživeti božične praznike ali novo leto v New Yorku. Ameriški filmi so mi že zdavnaj približali čar in blišč novoletnih nakupov, razvneli domišljijo, da sem se od daleč vživljal v velikodušno počutje petičnih newyorških svetovljanov. Tokrat sem bil v New Yorku nekaj dni pred novim letom. Stanoval sem v hotelu z nenavadno dolgim naslovom (Qualiti and Suite) na 46. cesti med Peto in Šesto avenijo. V osrčju Manhattana. Nisem bil prvič v ameriško-evropskem središču sveta: to je fotokopija človeškega mravljišča, kjer je človek v senci nebotičnikov manjši od makovega zrna. Pa vendar: skoraj vsi so pomembni, zelo pomembni individualisti. Tu so največje banke, tu snemajo najboljše televizijske oddaje, izdajajo najbolj zanimive knjige. Pred leti pa so prednjačili tudi po številu kriminalnih dejanj. Vse tukaj je najnajnaj ...

Ulica, v kateri sem stanoval, je imela še dodatno, zeleno oznako Ma-la Brazilija (Little Brasil). V njej je bilo več južnjaških lokalov, v enem sem bil margarito, čeprav je zunaj deževalo, pihal je veter in dišalo je po snegu. Ulica je bila vrvežna. Hotelir se je pohvalil, kako je mesto postalo varno, in ko se mi je naslednji dan v sobi pokvaril radiator, so ga prišli popraviti poljski vodoinstalatieri, pa smo veselo klepetali o vzrokih njihove migracije, ki jih je vrgla na ameriško obrežje. V obeh in glasu so imeli nostalgijo. Zvečer sem ugotovil, da jim radiatorja ni uspelo popraviti. Do odhoda v Kalifornijo sem zmrzoval ter buljil v televizor.

Gospod Rudolph Giuliani je to jesen ponovno izbran za newyorškega župana. Podaljšali so mu mandat za zasluge v boju zoper prestopništvo. Moj hotelirski sogovornik ga je kar naprej hvalil: ker je skrčil administracijo, revitaliziral šolski sistem, zmanjšal deficit mestnega proračuna. Bil je potomec italijanskih emigrantov, bil je sprva federalni prokurator republikanec. Že pred štirimi leti so ga demokrati sprejeli osupljivo in radovedno. Ponovno je zmagal, ker je spremenil New York v varno dohodkovno mesto.

Ko sem telefoniral svojemu staremu znancu, novinarju in dopisniku, me je povabil k sebi. Ko je rekel, da stanuje v Bronxu, sem odgovoril, da mi še na misel ne pride, da bi se peljal k njemu v podzemni železnici. Prepričeval me je, da je danes to varna, zanesljiva vožnja. Odklonil sem, ostal sem na Manhattanu. Poznal sem filmske prizore iz metroja. Vagone z grafiti, nasilneže, umore in kraje. Raje sem odšel v bližnji muzej, v razsvetljene, udobne knjižarne. Mesto je bilo zopno, pripravljalo se je na ostro zimo. Med smetnjaki sta se dva črnca prepirala zaradi smoke oziroma cracka ... Toda ljudje se niso zmenili zanj. Vsak je imel svojo pot, na tej poti svoje skrbi. Leta 1990 so zabeležili v New Yorku rekordno število umorov – 2246 ter sto tisoč oboroženih napadov na meščane in turiste. Toda do danes so se prestopki občutno, optimistično zmanjšali. Umori, vlomi, oboroženi napadi so se zmanjšali za polovico. Mesto je postalo »varno«, prestopništvo se je zmanjšalo tudi v drugih mestih. Amerika je vsaj na videz dobila bitko z nadlogo.

Ko je leta 1993 prevzel svoje županske dolžnosti, je Rudolph Giuliani povabil k sodelovanju bostonskega policijskega komisarja Williama Brattona. Ko sta se lotila dela, med drugim sta napovedala tudi boj mafiji, so bili mestni očetje prepričani, da ne bosta uspela. Toda gospoda sta najprej povečala v mestu število policistov – danes jih je v New Yorku 38.000 – obenem pa sta se lotila zadeve tudi psihološko. K sodelovanju sta povabila psihologa z Univerze v Stanfordu, gospoda Philipa Zimbardo. Ta je zaparkiral dva identična osebna avtomobila na mestih ulicah – prvega v zloglasni četrti v Palo Alto, drugega v razpiti četrti Bronxu (ta je bil brez registrske tablice, imel pa je tudi razbita stekla). V štirindvajsetih urah je od avtomobila ostala samo školjka. Drugi, v Palo Alto, je ostal nedotaknjen – do trenutka, dokler Zimbardo ni s kladivom razbil vetrobranskega stekla. Potem je bilo

Policista budita
brezdomca, ki
si je postlal kar
na eni glavnih
ulic v New
Yorku ...

potrebno samo nekaj ur, da bi vlomilci oskubli avtomobil do »golih kosti«. Druga dva psihologa sta dokazala, da meščani premalo skrbijo za svojo lastnino, da »prilika dela tatu«, da je nasilje povezano s standardom, obnašanjem, kulturo.

Šef newyorške policije Bratton je začel boj s kriminalom zelo natančno, skoraj znanstveno. Najprej se je lotil grafitov po mestnih zidovih, predvsem na metroju. Policija je »skrabanje« po vagonih podzemne železnice označila za vandalizem. Ko so prijeli nekaj pobalinov s sprejem v rokah in jih vtaknili v zapore za mladoletnike, so grafiti izginili z ulic. Potem so se policisti lotili mulcev, ki so preskakovali rampe za plačevanje vozovnic za metro; leta 1990 kar dvesto petdeset tisoč potnikov dnevno ni plačalo prevoza. Policija je začela prestopnike aretirati, posebno še, ko so pri mnogih našli neprijavljeno orožje. V dveh letih je število prestopkov občutno padlo, v metroju se je zmanjšalo število ubojev in tatvin.

Kot komisar NYDP (New York Police Department) je Bratton začel širiti krila svojega delovanja. Njegovi uslužbenci so začeli z ulic odstranjevati agresivne berače, brezdomce in tako imenovane squeegee men (vsiljivce, ki so napadali potnike v osebnih avtomobilih).

Policisti so dobili proste roke: sami so začeli odločati, kako ukrepati v posameznih primerih, čimbolj zaščititi svoje soseščane. Njihova samozavest je vzbudila v ljudeh spoštovanje: znova so začeli verjeti policistom. Svojo vlogo je pri tem odigral sistem Compsat (Computer Statistical), posebna uporaba podatkov o prestopkih in prestopnikih. Po-

Danes se policisti gibljejo po mestu v avtomobilih, na konjih, kolesih in peš. Ta dva sta se ustavila pri prijatelju, ki ju bo pogostil ž domačimi hrenovskami ...

licija je začela delovati aktivnejše, hitreje in učinkoviteje. Rezultati, številke niso niti toliko pomembne, prej skupni rezultati – vendar zapišimo, da je bilo leta 1990 v New Yorku 2246 umorov, šest let kasneje pa samo tisoč, kraje avtomobilov so se zmanjšale od 143 tisoč na 65 tisoč, v tem istem obdobju so se zmanjšali tudi ropi (od 90 tisoč so padli na 50 tisoč).

Brattonov trdi stil pa je doživel grenko izkušnjo. Med letošnjo spomladansko čistko po Brooklynu je policija aretirala – kasneje so ugotovili, da nezakonito – črnega haitskega imigranta Abnera Louima. Na policijski postaji so ga skoraj do smrti pretepli ter mu polomili več kosti. V bolnišnici je priznal, da je policist, ki ga je maltretiral, izjavil, da je dobil »svojo porcijo«, ker je to pač čas »gospoda Giulianija«.

Incident je sprožil razburjenje in proteste, Bratton se je opravičil, vendar to ni bilo dovolj, moral je odstopiti. Menda tudi zato, ker župan ni mogel prenašati, da je šef policije bolj priljubljen od njega. Bratton je postal direktor zasebne tvrdke First Security, in čeprav ima zdaj višjo plačo, mu je žal, da ni več policijski komisar. Njegovo mesto je prevzel Howard Safir, ki nadaljuje z Brattonovim načinom uvajanja reda na mestih ulicah.

Ko sem odhajal iz hotela – bilo je zgodaj jutraj, ob šestih – sem poklical taksista. Bil je simpatičen črnc. Prijel se je za glavo, ko sem mu rekel, da moram na letališče v New Jersey. Takoj mi je rekel, koliko bo to stalo. Potem me je prosil, ali se lahko za prvim vogalom ustavi, kupi kavo in rogljič, kajti do tja je kar uro vožnje. Potem sva klepetala. Trdil je, da ga ameriška politika manipulira, zato posluša samo športne novice. Da se ne boji voziti v četrti, ki je na slabem glasu, ker ničesar nima in ga črnici pustijo pri miru. Drugače pa zbira denar, in ko sem mu dal dolarje, mi je dal v zameno bankovec za dva dolarja. Ti so redki. Zdaj ga nosim vedno s sabo. Dal mi je tudi svojo posetnico in me prosil, naj mu sporočim, kadar znova pridem v New York. Ko sva se na

Prestopnik, ki se je znašel v »varnih rokah«.

letališču poslavljala, sem imel občutek, da se bom v mesto kmalu vrnil, saj imam odslej svojega taksista, ki je obenem tudi sodelavec newyorške policije. Kot vsi dobri taksisti na svetu. Zato je tudi poslušal samo vesti, športne novice in vremensko napoved. Da bi ostal neodvisen, da bi sam odločal o sebi. Ime mu je Johan B. Nijman, airport and long distance specialist.

Branko Šomen

Pet enakih vprašanj za

19

- ☐ Kateri dogodek v letu 1997 v domači pokrajini je bil za vas najpomembnejši?
- ☐ Katero žensko (moškega) bi za eno noč povabili k sebi in kaj bi počela?
- ☐ Recimo, da vam Fortuna nameni talent in srečo, da boste postali prihodnje leto vrhunski športnik (-ca). Kateri šport bi izbrali in zakaj?
- ☐ Ali bo konec sveta? Kdaj in zakaj?
- ☐ Najvišji vrh, na katerega ste se v življenju povzpeli?

Alojz Behek,
generalni direktor
Radenske

1. Tisti, ki se ni zgodil - začetek gradnje dela avtocestnega omrežja v Pomurju.

2. Občinski svet Občine Radenci in gospoda župana z željo, da se dogovorimo o skupnih interesih pri razvoju

občine. Zakaj ponoči? Noč ima svojo moč in mogoče nam bo uspelo to, kar nam ni podnevi.

3. Skok v daljavo (za vsak primer, če se petanjski most podre in si bo treba pomagati na drug način).

4. Ga ne bo, če se bomo tako dogovorili. Sicer pa ...

5. Upam, da je ta vrh še nezavzet in da ga bomo zavzeli skupaj s sodelavci v Radenski.

Irena Šavel,
muzejska svetovalka,
v. d. direktorice
Pokrajinskega
muzeja v Murski
Soboti

1. Zame je bil prav gotovo najpomembnejši dogodek odprtje stalne muzejske razstave v Pokrajinskem muzeju M. Sobota. Tega dogodka ne čutim samo z vidika kustosa v tem muzeju, ampak ga čutim kot oseba, rojena v tej pokrajini, kot oseba, ki živi in ustvarja v njej, predvsem pa kot Sobočanka, ki je ponosna, da imamo moderno muzejsko razstavo in končno seveda zgodovino, s katero pokrajina izgublja prejšnjo predstavo, predvsem z vidika drugih Slovencev (hvala bogu), da je nekaj oddaljenega, odmaknjenega, da je to eksotična dežela štorcelj.
2. Ker sem nepopoljšljiv romantik in sanjač, mislim, da v tem svetu ne obstaja kaj boljšega od mojega moškega, ki ga že imam.
3. Šport? Najmanj, kar si želim, je, da bi bila vrhunski športnik. Od športa mi najbolj ugaja počasna hoja, ker se edino pri tem športu lahko prepustim sanjarjenju. Sicer pa, ali je to sploh šport?
4. Vsak začetek ima svoj konec in zame bo konec sveta, ko bom nehala obstajati, misliti, sanjati in sploh živeti.
5. Ker ne hrepenim po tem, da bi osvajala najvišje vrhove, sem zadovoljna z nižjimi griči, in to mi v ravnini, kjer živim, popolnoma zadostuje.

Angelca Prša,
učiteljica na osnovni
šoli v Mali Nedelji

1. Zgraditev telefonske centrale pri Mali Nedelji. Telekom je bogatejši za dvesto novih telefonskih priključkov. Jaz pa imam telefon, ki ga do sedaj še nisem imela. Enako pomembna je bila zame samostojna likovna razstava del sina Dejana, saj je star šele 17 let. Bila je v OŠ Mala Nedelja.

2. Po dolgem razmišljanju sem se odločila, da bi za eno noč povabila k sebi PEVCA ansambla Slapovi. Kaj bi počela? Spočila bi se na njegovi rami. A, zakaj bi se spočila, vas zanima? Ugibajte!

3. Za plezanje, da, kar zanj bi se odločila. Potem bi lahko priplezala do poslanskega stolčka, do poslanske plače in ADIJO KREDITI IN LIMIT.

4. Le zakaj bi bil konec sveta? Še toliko vsega je na tem svetu in tudi prehudo bolan še ni. Ne bo ga še, zato ima še ČAS. Koga pa to sploh zanima? Mene recimo ne!

5. Hrib pri Mali Nedelji. In kar veliko truda je bilo vloženega in let. Pa saj na drugega niti nisem poskušala priti, HA, HA, HA!

Zoltan Felkar,
žagar, Lucova

1. Zgraditev poslovnega centra v Gornjih Petrovcih.

2. Smiljo Baranja, čeprav je osebno ne poznam. Pogovarjala bi se o glasbi in morda celo zaplesala.

3. Smučanje. Ko sem bil mlad, sem se zelo rad smučal.

4. Bo! Leta 2010. Potem bom že toliko star, da mi bo vseeno.

5. Krvavec.

Evgen Car,

gledališki igralec, doma iz Dobrovnika, živi v Ljubljani

1. Brez oklevanja, stalna razstava Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti - Kulturno zgodovinski razvoj pokrajine ob Muri od naselitve do danes.

2. Povabil bi očeta v njegovo oziroma mojo zidanico. Pekla bi na palici natakajeno svinjino, pila bi res prekrasni laški rizling, »rezan« s šiponom in se do pozne noči pogovarjala o tem in onem. Po polnoči bi se, rahlo »utrujena«, vračala proti rojstni hiši. Za trenutek bi pri pokopališču obstala, ne brez razloga, in si rekla: »Bil je po tolikih letih zopet en lep skupni dan v gorica.«

3. Želel bi postati svetovni prvak v kegljanju. Tako bi imel svet dva svetovna prvaka, rojena v Dobrovniku.

4. Omama je o tem veliko govorila, da bo to takrat, ko bo človek hotel več vedeti od boga, okoli 1971, najkasneje pa do konca stoletja. Zame je bilo ob vsakem večjem življenjskem šoku. Zdaj se o koncu sveta skorajda ne govori več, upam, da ne zato, ker je blizu.

5. Etna na Siciliji, višja od 3000 m. Čeprav je vulkanskega izvora in nekateri kraterji še »delajo«, me je zeblo kot le malokdaj.

Katica Solar,
lastnica podjetja
Solar Tours in
gostišča Čarda
Bukeš, Dolgovaške
Gorice, Lendava

1. Časovna določitev gradnje obvoznice v Lendavi.

2. Roberta Redforda. Ali res moram povedati, kaj bi počela ?!

3. Kegljanje. Nekdaj sem precej kegljala in še zdaj me ta šport veseli.

4. Ne bo!

5. Montjola - 1800 m, Schruns, Avstrija.

dvanajst znanih obrazov

Velika Pénova anketa

97

Tatjana Petrovčič,

absolventka Fakultete za strojništvo, Gornja Radgona

1. Koncert skupine Marko banda.
2. K sebi bi povabila Roberta Redforda, opazovala bi zvezde in on bi me učil angleščino.
3. Odločila bi se za prosto plezanje, in to zato, da bi čim hitreje splezala na vrh - po horoskopu sem namreč kozorog.
4. Ne, sedaj ne sme biti konec sveta, saj sem naredila zadnji izpit na fakulteti!
5. Pindža v Gornjih Petrovcih.

Fabijan Cipot,

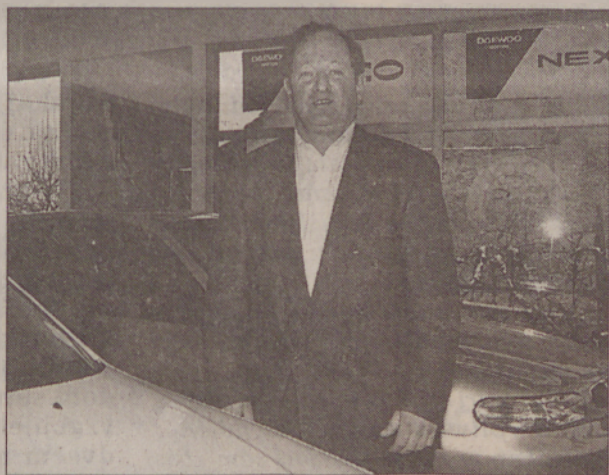
eden najboljših nogometašev NK Mura, ljubitelj starega rocka in alternativnega tiska iz Nemčavec:

1. Ponovna izvolitev Milana Kučana za predsednika države.
2. Mislim, da nobene. Nisem tak tip človeka, da bi ženske vabil za eno noč, pa četudi bi imela 24 zlatih zob.
3. Izbral bi skok v daljino. Saj veste: pesek so spomini na otroštvo, ko smo se igrali v njem. Čisto zares pa je to zanimiva športna disciplina - sam sem v srednji šoli skočil nekaj čez 6 metrov. Zdaj pa za druge športe ni več časa, čaka še družina (otroci, žena)...
4. Ne bo - dokler bom jaz živ!
5. Vršič, verjetno bom priplezal tudi na Triglav (malo se bojim, ker imam strašno vrtočlavo). Mislim, da moj čas še prihaja. Počasi se daleč pride.

Matija Kuzma,

podjetnik, lastnik firme Mobix Črenšovci

1. Prevoz do lendave v spremstvu policije, na žalost brez siren in utripajočih luči.
2. Irmo Benko. Igrala bi monopoly.
3. Izbral bi rokomet, ker bi sponzoriral samega sebe.
4. Konca sveta ne bo, ker nas čaka vprašanje številka 5.
5. Osvojil sem že dosti vrhov, upam pa, da me najvišji še čaka.

Mirko Hanžekovič,

predsednik lotmerške Obrtne zbornice in eden prvih pomurskih mesarjev (ni vegetarijanec) iz Veržaja:

1. 25 let našega podjetja in zaprtje mostu med Prlekijo in Prekmurjem - ker mostovi povezujejo upam, da bodo povezovali tudi ljudi z obeh bregov Mure.

2. Ireno Vrčkovnik - poleg tega, da lepo zgleda, tudi lepo poje narodne in zabavne pesmi. Ker bomo za praznike delali tudi ponoči, bi jo peljal v proizvodnjo med naše mesarje, da bi jim dvignila delovno moralo. Če pa bi želela, bi ji naši dečki pokazali, kako se delajo klobase vseh profilov.
3. Za konjski šport, ker ga poznam. Z novim letom se vračam v ta šport z novim konjem. Kibici in konkurenca, pazite se - prihajam!
4. Konec ga bo, ko se več ne bo jedlo mesa. Pazi se, Irma!
5. Triglav, želja pa je Mount Everest - zaključek investicij, vračilo kreditov brez TOMa.

Ivo Gerenčer,

podpredsednik Društva štenkašev, Murska Sobota:

1. Ponižnost in vdanost American boya - tudi luteranstvu. Njegova odločenost zmešati štrane za dosego svojega namena, pa čeprav še ob podpori Mormonov pod geslom "Naredite mi to deželo Bosno, jaz pa se vrnem nazaj v Ameriko!"
2. Nekateri žene strankarskih predsednikov bi povabil v svojo vinsko klet. Tam bi pili, peli in plesali ob spremljavi gitare na pesem Šali-šala-la ter vrteli prazno "kaseto". Po zabavi bi se šli malo streljat, da bi izločili vse poveljne aktiviste, vse čebraše in direktorje zadrug ter potomce inkvizitorjev. Tako bi zajeli vse od krvavo rdečih do onih kletečih. S tem bi lustratorji lustrirali ali kastrirali vse, ki so jim omogočili, da so to, kar so. Celotno dogajanje pa bi obvezno morala spremljati osrednja TV, da Slovencem ne bi bil dolgčas ob gledanju vsemogočih gestikulacij in ob poslušanju neskončnih in bedastih replik vedno istih prepotentnežev.

3. Najraje bi bil športni orač, da bi imel številno emnmentno spremstvo v daljni, tuji svet - seveda ne na svoje stroške!
  4. Mislim, da bo kmalu konec sveta. Lustracija se je že začela, sledi ji kastracija in s tem propad človeštva, kajti evnuhi (skopljenci) niso sposobni za reprodukcijo. V imenu nas starejših prosim vse prepotentneže, naj se nas usmilijo in nas pustijo v miru preživeti kot Dobri ljudje ob igranju Puckove bande in poslušanju Vlada Kreslina. Mlade pa ne obremenjujte z daljnjo pretoklostjo in vašo kvazi poštenostjo in sposobnostjo.
  5. Oiguille du Midi na Mont Blancu - in to v 17 minutah (seveda z gondolo).
- p.s. Upam, da me predsednik štenkašev ne bo kastriral!

Dr. Vladimir Pfeifer,

oftalmolog, namestnik vodje očesne klinike v Ljubljani, ljubitelj zračnih športov iz Murske Sobotice:

1. Začetek ustanavljanja očesne banke. Z roženicami, ki jih bomo hranili v tej banki in pozneje presadili, bomo večjemu številu ljudi povrnili vid.
2. Železno lady Margareth Teacher. Pogovarjala bi se o svetovni politiki.
3. Letenje, ker se od zgoraj vse jasno vidi.
4. Na koncu pride konec, ampak za koncem je vedno še nekaj.
5. Vrh svetovne očesne kirurgije, drugače pa Kamniški vrh. Sem doma z ravnice.

»TU SEM ZATO, KER SEM ZUNAJ DELAL PIZDARIJE«

Delati »pizdarije«, pomeni delati kazniva dejanja; krasti, izsiljevati, preprodajati drogo, sodelovati v organiziranem kriminalu, tudi posiljevati in celo moriti. In če je pod omenjenimi kaznivimi dejanji zapisano tvoje ime in če nisi polnoleten, se znajdeš v prevzgojnem domu v Radečah, ki je najstrožji med vzgojnimi domovi pri nas.

**PRI NAS
SMEJO KADITI
SAMO OSEBE,
KI SO TAKO
BUTASTE,
DA NE ZNAJO
PREBEATI
TEGA NAPISA!**

N. N. je le eden od 29 fantov in dveh deklet, starih od 15 do 21 let, ki ta čas biva v domu. Tu se ni znašel prostovoljno, tu je zato, ker je stopil čez prag zakona. Podobno kot njegovi sogojenci se je iz takšnih ali drugačnih razlogov - tudi zaradi nerazumevanja v družini - znašel na ulici, kjer vlada zakon, ki jim je hitro podlegel. V zavod ga je poslalo sodišče na podlagi pravnomočne odločbe. Obsojen je bil na tri leta vzgojnega ukrepa, njegovi polnoletni tovariši tudi na šest let zapor. Prihod v dom je bil zanj šok. Pravila, ki vladajo v domu, so precej drugačna od zakonov ulice, drugačna so bila tudi njegova pričakovanja. Najprej so ga namestili v tako imenovani polodprti ali kot pravijo sami - grajski del. Da bi se prilagodil starejšim gojencem in pravilom zavoda oziroma vzgojiteljem in paznikom hkrati, je bilo skoraj nemogoče. Če se je podredil zahtevam starih gojencev, je bil kaznovan od vzgojiteljev in obratno. Kot novinec je bil tepen že prvi dan. Tistim, ki so bili v domu že dve leti ali več, je moral kuhati kavo in pospravljati, pogosto mu niso dali spati. Neki sgojenec je iz spužve naredil rokavico in se izživil nad njim. Tudi sam je delal kazniva dejanja. Posledica je bila pripor. Sam v majhni sobi s šipo, skozi katero gledaš ven in dobiš hrano. Če je bil agresiven in je ugovarjal vzgojiteljem, so mu prepovedali izhod tudi za tri ali štiri tedne. Bil je v priporu, bil je tepen od paznikov. Poskušal je pobegniti. Skočil je s strehe in se poškodoval. Njegov prijatelj si je poskušal prerezati žile. Drugi je napadel paznika, zaradi ponosa. Tretji je poslal vzgojiteljico »v tri pizde« ... Vse to se je dogajalo in se bo še. To se ne more nehati, pravi N. N., tako lažje preživiš. Vsak dan pa je razmišljal tudi o tem, da je v življenju naredil napako. Krepko napako. Toda zdaj je prepozno. Začel se je zavedati, da ni bil dovolj močan, da bi lahko ulici rekel NE.

Potem pa mu je le uspelo priti v odprti ali zgornji del. Razlika je bistvena. Ima večjo svobodo, vsak konec tedna gre lahko domov. Spremenil se je. Naučil se je, kot je povedal,

življenja. Pustil je stare prijatelje. Pa tudi ve, kaj ga čaka, če bo še naprej upornik. Čeprav ima zdaj večjo odgovornost, kot jo je imel v grajskem delu, mu je tu bolje. Naredil je šoferski izpit, uči se za avtoličarja, mojstri ga pri delu spodbujajo. Obiskuje krožke, ukvarja se s športom. Skratka, pripravlja se na zunanje življenje.

N. N. pa se zaveda tudi, da smo tu še tisti, ki vse to opazujemo le od zunaj. Ljudje, ki imamo predsodke pred takimi, ki so zakone kršili. Zato ve, da mu bo težko tudi potem, ko bo dom zapustil. Za vedno. Ve, da se bo moral veliko bolj dokazovati od drugih. Boji se, da ne bo mogel najti zaposlitve, ker ljudje sploh ne vedo, kako se človek lahko spremeni. Želi si družino in »normalno« življenje.

»Svoboda, svoboda, prek nje ne moreš,« pravi. Samo še tri tedne bivanja v domu.

»Želim si, da bi čimprej pozabil Prevzgojni dom Radeče!«

In potem ... potem bo za vedno zapustil »samostanske« zidove, za katerimi so nekoč živele sestre karmeličanke. In potem ... potem se bo srečal z drugačnimi »pizdarijami« - v normalnem življenju ...

Nataša Brulc Šiftar

»Svoboda, svoboda, prek nje ne moreš ...«

GOJENCI

»Ko sta se mama in oče ločevala, sem začel bežati od doma in na ulici najhitreje najdeš take, ki delajo kazniva dejanja.«

»Bilo nas je šest prijateljev. Hodili smo po mestu in ustavili nam antipatične ljudi. Vsakega smo vprašali, ali ima nekaj denarja. Če je rekel NE, smo mu zagrozili, da mu bomo vse vzeli. Potem nam je dal denarnico, če pa se nam je upiral, smo ga pretepli.«

»Delal sem kazniva dejanja, nisem hodil v šolo, kradel sem, skratka, delal sem pizdarije.«

»Tukaj notri živiš tako, kot si sam želiš. Seveda vplivajo na to tudi gojenci. Pomembno je, da se postaviš sam zase; da ničesar ne poveš in ničesar ne slišiš. Če si zastaviš cilj, da boš dom čimprej zapustil, lahko to tudi uresničiš. Če si pa agresiven in se prepiraš, pa si pač v domu tri leta.«

»Ko sem bil v grajskem delu, samo delali pizdarije, tepel sem druge, topli so mene, droga in provokacije. Osem se jih spravi nate in te tepejo. Brez veze.«

»Priti v zgornji del je zelo težko. Vsaj tri mesece ne smeš narediti nobenega kaznivega dejanja, moraš biti čisto vredn. To pa je zelo težko, ker je veliko maltretiranja med nami gojenci in vzgojitelji.«

Res je, da se novinci morajo prilagoditi. To je logično. In če novinec zelo izstopa, pride tudi do fizičnih obračunov. To je sicer zelo redko, pa vendar se dogaja. Mora se prilagoditi neki klimi, ki je med gojenci.«

»Hotel sem povedati, da so me obsodili za to, kar sem naredil. Zato so mi vzeli svobodo. To je ena stvar. Vi morate razumeti, da si s tem že nekaj izgubil. Potem ko si tu noter, pa se to še samo stopnjuje. Zaprt si v zaprtem zavodu. Razumete, dvakrat si zaprt. S tem, da ti je odvzeta svoboda, te še zapirajo noter zaradi enih pravil. To je tukaj najbolj boleče.«

»Želim, da čim prej pozabim na Prevzgojni dom Radeče, na vse, kar je bilo. Želim si službo, in da bi živel kot vsi normalni ljudje.«

»Največ mi bo pomenilo, da bom živel normalno življenje. Tako kot ga ima večina ljudi, brez kaznivih dejanj.«

»Kar sem si zakuhal, to imam. Tu bom odsedel, ko pa pridem ven, bom poskušal živeti kot večina ljudi.«

VZGOJITELJI

Upravnik doma Ivan Kovačec: »Vsekakor gojenci gledajo na zavod kot na ukrep sodišča in se zavedajo, da tukaj niso prostovoljno, vendar se morajo držati neklih osnovnih pravil v tem zavodu.«

»Poskušamo spoštovati kriterije, ki smo jih postavili za namestitev v odprti oddelek. Gojenci se morajo temu prilagoditi. Pravila postavljam na podlagi Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij in Pravilnika o oddaji mladoletnikov v prevzgojni dom, seveda v sodelovanju z drugimi vzgojitelji. Zelo pozorni smo predvsem na kazniva dejanja zunaj zavoda, zelo strogo obravnavamo tudi vnos drog v zavod in fizično nasilje. Dejstvo pa je, da prihaja v zavod vse težja populacija.«

»Naše gojence moramo pripraviti za življenje na svobodi.«

Pedagoški vodja Sanja Hrovatič: »Mladoletniki s takšnimi vedenjskimi motnjami v tej razvojni dobi zahtevajo veliko individualnega dela.«

»Nimamo prostora. Ko se sama skušam dati v vlogo gojenke tega zavoda, bi mi bilo najhuje, da na vsakem koraku srečaš enega od gojencev ali delavcev.«

»Ker je zavod polodprt, so pobegi zelo pogosti. Imeli smo tudi dva smomora. Neki gojenec je naredil samomor, preden bi moral zapustiti zavod. Bal se je svoje prihodnosti, ker se ni imel kam vrniti.«

»Ja, mislim da ob odhodu iz zavoda ali pa pozneje v življenju dojamejo, da takrat, ko jih omejujemo v njihovi svobodi, delamo nekaj, kar bo dobro za njihov jutri.«

Vzgojiteljica Nada Zajec: »V odprtem oddelku jih učimo, kako naj bi živeli zunaj, da ne bi prišli več v podobne institucije, kot je naša.«

»Gojenci se morajo zavedati, da je izhod njihova nagrada in ne pravica. Če gojenec ne vstaja dovolj zgodaj, ne pospravlja za seboj ali se grdo obnaša, potem pač nima ugodnosti.«

»Njihova mladost je bila vse prej kot lepa. Z njimi pa lahko doživiš tudi veliko lepega.«

Zaprti ali grajski del doma

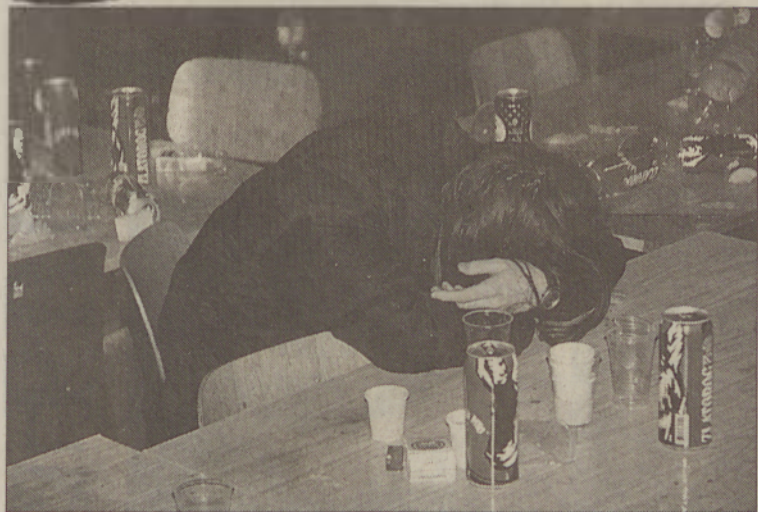

BUJTA REPA JE POSTALA ZAŠČITNI ZNAK KLUBA PREKMURSKIH ŠTUDENTOV

Na letošnji tradicionalni prireditvi Kluba prekmurskih študentov se je zbralo prek tisoč študentov, v glavnem iz dežele ob Muri. Menza Litostroja v Ljubljani je bila nabito polna. Razpoloženje je bilo spet vrhunsko, kar ne čudi, saj prekmurski študenti veljajo za ene najboljših, če ne kar za najboljše v žuriranju. Tokrat se ne bomo orientirali na učni uspeh, saj v tem primeru le-ta ni pomemben. Vse skupaj se je začelo že veliko pred 19.00 v sredo zvečer, 17. decembra, ko je bil uradni začetek Bujte repe. Organizatorji so se že nekaj mesecev pred tem ukvarjali z organizacijo, mnogi študenti pa že od zgodnjih jutranjih ur (vztrajnejši že od nedelje zvečer) naprej s podlago, da bi po repi bolj teklo. Sicer pa niso bili navzoči le študenti, tudi mnoge dijakke, nekdanje študente in večne študente smo opazili. Za boljše razpoloženje je najprej poskrbela »palinka«, ki jo je ob vstopu moral vsak »eksati«, seveda pa ni bilo prepovedano popiti še kakšen kozarček več. Za glasbo so poskrbeli »one man band« Sašo Zver ter ansambla Non stop in Metulji. Nekateri pesimisti so si že ves december zastavljali vprašanja, ali bo Bujta repa uspela, saj ni Kreslina, Francov, skupine Ten High ali drugih, že mnogokrat uspešno preizkušenih »bandov« za študentske zabave. Pomisleke je že na začetku ovrgel Sašo, ki je ob spremljavi kitare zapel Zdravljico. Spremljali so ga vsi študenti, ki so že ob prvih zvokih pesmi vstali in glasno, s ponosom zapeli slovensko himno.

KO PO REPI

ZASPIŠ MED PIVOM IN VINOM ...

Upam, da so vsi udeleženci kar se da uspešno pretrpeli velikega mačka! Na svidenje na prihodnji Bujti repi!

ACI

Udeleženci so poskrbeli za pravi žur, saj je proti koncu prireditve zmanjkalo alkoholne pijače, že pred tem pa smo pojedli prav vso repo. Bilo je tudi nekaj očitkov na organizacijo žura, kljub temu pa smo mnenja, da so se organizatorji potrudili. Ne gre pa prezreti dejstva, da tudi v KPŠ-ju počasi prihaja do menjave generacij, izkušnje pa se ne pridobijo čez noč. Tudi novinarsko delo ni ravno enostavno, saj te vsak, ki ga fotografiraš, prosi, naj ga ne daš v Pen.

Po koncu Bujte repe smo morali odločiti na stranišču, pa smo deloma po (ne)sreči zalotili parček, ki je občeval kar na moškem WC-ju. Žal slika ni čisto uspela, zato je ne objavljamo, zaupamo pa lahko, da je bil položaj »z madžarske strani«.

Letošnja Bujta repa je bila res »bujta« in kdor jo je zamudil, naj prejme iskreno sožalje. Letos se ni ponovilo to, kar se je pogosto dogajalo, in sicer trganje zaves, guganje s stropa visečih luči in podobno. Tudi plesa po mizah ni bilo preveč, saj so organizatorji umaknili večino miz in zelo povečali plešišče. Redarska služba je bila številčnejša kot lani in je uspešno opravljala svojo nalogo.

Iz nekega dnevnika

Kuharjeva gostilna v Puconcih je imela v časih pred vojno prijetno dvoriščno verando. Sem so hodile posedat in ob kavici premlevat dnevne dogodke tudi nekatere soboške gospice. V Puconce so se pripeljale z vlakom in z vlakom so se tudi vračale v Soboto. Poseben razlog je bil za to, da so se rade namestile na dvoriščni verandi. Kuharjevi so imeli namreč plemenskega žrebca, kmetje v vasi pa kobile. Bilo je

imenitno in hkrati razburljivo, ko je kakšen kmet prignal svojo kobilo, ki naj bi jo Kuharjev žrebec naskočil. Celotna zadeva je bila svojevrstna ceremonija. Kobilo so postavili tako, da je gledala čez leseno ograjo, ki je bila tako visoka, da ji je segala čez prsa. Medtem je žrebec v hlevu že postal nemiren. Hrzač je gnan na vajetih pocpetaval in bingelj mu je mahedral med zadnjimi nogami. Ko so ga pripeljali do ograje, sta se s kobilo ovohavala. Če kobila ni bila pripravljena sprejeti žrebca, je besno kazala zobe in brčala. Naslednji poskus je bil ta, da so kobilo obrnili z zadnjim delom k ograji in žrebec jo je spet ovohaval. Seveda se je žrebčeva žila medtem močno povečala, kar so gospice

na verandi pospremile z vzburljivim ah in oh. Kobila, ki je divje brčala v ograjo, ni bila pripravljena na naskok, če pa je bila mirna, je to pomenilo, da je žrebca pripravljena sprejeti, zato so ga odgnali h kobili, ki je v pričakovanju dogodka nekoliko počepnila. Za žrebca, ki je kobilo še enkrat ovohaval, kar mu je pognalo kri v bingelja, da je ta nabrekel do konca in udarjal po trebuhu, je bil to znak za naskok. Dvignil se je na zadnji nogi, s sprednjima nogama nekako ob rebrih objel kobilo ter z onetom nameril na pravo, pričakajoče kobilino mesto. Ko je s koncem bingelja občutil toploto, se je najprej nekoliko previdno, potem pa silovito zarinil v kobilo, z gibi ven in noter je dražil kobilo

in sebe vse dotlej, dokler ni prav do lastnega korena potisnil bingeljca tja, kamor je tisti trenutek spadal. Z nekoliko krčevitimi gibi je potem nekaj časa vbrizgaval seme, se počasi spustil s kobile in z omehčanim onetom pomirjen odkorakal v hlev.

Kajpada so soboške gospice to dogajanje napeto opazovale in sedeč na udobnih stolih so kar nekam pozabile, da še vedno stiskajo pesti, ki so jim nehote zlezle med noge nekje nad koleni. Dolgo potem ni bilo več časa za pomenek, kajti vlak je od moščanske strani že sopihal proti puconski postaji.

(OB
MURJ)

DOGODKI, KI SO V LETU 1997 PRETRESLI SVET

JANUAR

Ciril Pucko iz poslanske skupine SKD je prestopil k LDS, ker v svoji dotedanji stranki ni videl možnosti za njeno prenovo.

Pucko: »Za ene bom poštenjak, za druge prasec. Zgodovina pa bo pokazala...«

Telekom je Darinki Hozjan s Hotize, ki je postala tridesettisoči telefonski naročnik v Pomurju, podaril telefonski aparat in enoletno naročnino za telefonski priključek.

Darinka: »Zdaj pa naj mi dajo še koga, ki me bo poslušal!«

Na seji občinskega sveta v Vidmu ob Ščavnici so se odločili, da bi bilo bolje, če bi se kraj preimenoval v Sv. Jurij.

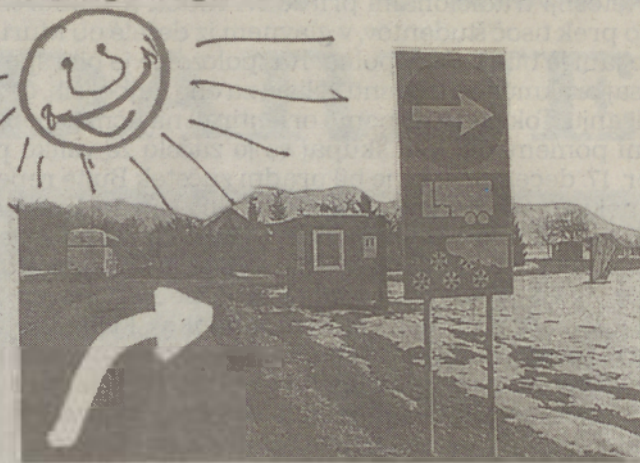
Odločitev je bila takrat lahka in neostavna. Danes je zapletena in presneto težka.

Novinar in fotograf Dela Jože Pojbič je na mednarodnem natečaju za najboljšo fotografijo pod naslovom »Klein aber oho!« prejel 1. nagrado - avtomobil Škoda Felicio.

Jože: Avto ni ravno klein, oho pa je, oho!

FEBRUAR

Na upravni enoti v GOR-NJI RADGONI so ugotovili, da je majhen policijski modri zaboynik na parkirišču za tranzitne tovornjake na Meleh postavljen nelegalno in v nasprotju z zazidalnim načrtom. Tako je! V Rad'goni bo red ali pa ga ne bo! Samo še ta zaboyniček »pošlihtamo«, pa bo v Radgoni vse v redu.

V Serdici so Romi ustanovili društvo Romano zeleno vejs (Romski zeleni gozd). Povedali so, da živi v naselju 30 družin, ki se med sabo razumejo, da imajo sedem telefonov in en mobitel.

Bognedaj, da bi zdaj ustanovili še eno društvo. Potem bi pa šla idila k vragu.

Branko Šomen ob kulturnem prazniku prejel nagrado za življensko delo.

Branko: Kaj pa dobim za pravo življenjsko delo, ki sploh še ni objavljeno?

MAREC

Svet, predvsem pa Slovenija ali še natančneje Radenska so se razburili zaradi občine Radenci, ki je izdala Odlok o izkoriščanju in rabi naravnih dobrin (Radenska bi občini morala plačati 300 milijonov tolarjev letno) in vzporedno z njim še Teze o negativnem vplivu »Treh src« na okolje.

»Če se rešimo Radenske, se bo začelo razvijati podjetništvo, vodooskrba, komunalna infrastruktura, Boračevski potok (stari in novi) bo spet oživel, gramoznice bomo revitalizirali ... Skratka, takrat se bo začel v Radencih raj.

Benkova mesnica ostane Pomurkina, dediči pa prejmejo 290 milijonov tolarjev odškodnine, je odločilo sodišče.

Vsaj nekaj za prvo silo.

Svetovna banka tudi Pomurje vključila v program za zmanjšanje onesnaževanja zraka. Kredit bodo lahko dobili podjetniki in občani, tiskovine za vloge pa dobijo v enotah Pomurske banke v M. Soboti, G. Radgoni, Lendavi in Ljutomeru.

»Dere gre za peneze, te nega Prlekof pa Prekmurcof. Te smo vsi bratje Pomurci!«

Na tradicionalnem velikonočnem sejmu v Ingolstadtu se je tradicionalno predstavilo tudi Pomurje. Na zabavi sta skupaj zaplesala (vsak s svojo plesalko seveda) tudi župan Gerenčer in tamkajšnji nadžupan Schnell.

Ko bomo mi veliki, bomo tudi imeli nadžupana.

Slovenska orača Jože Zver iz Brezovice pri Turnišču in Anton Filak iz Bele krajine sta se na svetovnem prvenstvu oračev v Avstraliji med 41 udeleženci uvrstila na 22. oziroma na 29. mesto.

Pa sta bila kaj žalostna, da se nista bolje uvrstila? Niti ne, saj sta imela s sabo kar kakšnih 15 spremljevalcev, ki so bili tam samo zato, da so ju tolažili.

MAJ

V maju cestne zapore v Soboti na Cankarjevi ulici, v Šalovcih pri dohodu na Inin bencinski servis in del ceste od Ropoče do Sotine.

»Če kje, potem smo Slovenci v zapiranju cest prvi na svetu. Verjetno se bo še letos zgodilo, da bo tisti, ki ne bo mogel prdniti, protestno zaprl cesto.

Uspešno končana pogajanja med puconsko občino in delegacijo Slovenskih železnic o gradnji železniške proge Puconci-Hodoš. Generalni direktor Slovenskih železnic Marjan Rekar je Pucončane potolažil: »Ne boste dobili samo nekaj slabega, ampak tudi veliko dobrega.« Hudič je v tem, da za tisto »nekaj slabega« vsi vemo, kaj je, kaj je »veliko dobrega«, pa ve v tem primeru samo g. Rekar.

v Evropi! Vina Ormoško-Jeruzalemskih gor in so dobila zlato medaljo na mednarodnem ocenjevanju vin v Bruslju. 25 držav je poslalo 1180 vzorcev. »Lepo, lepo, toda kaj bi gospoda iz Bruslja rekla, ko bi izvedela, kaj moramo pivci piti v številnih prekmursko-prleških gostilnah.«

JUNIJ

V Genterovcih, kjer so obnovili šolo in zgradili vrtec, sta se srečala predsednika Arpad Gönc in Milan Kučan. »Bogdaj, da bi se tako nadaljevalo. Pred leti je bila zaradi nogometne tekme med Hondurasom in Nikaragvo 10-dnevna vojna ...«

Delo občinskih svetnikov v Gornji Radgoni je težko. Samo za eno sejo so dobili gradivo, ki je tehtalo skoraj dva kilograma. »Za stanje, kakršno vlada v Radgoni, je vprašanje, ali bi bila dovolj tona gradiva!«

Člani Svetovnega slovenskega kongresa so obiskali Razkrižje, kjer so slišali tožbe krajanov o težavah z mejo. Tudi iz KS Hotiza so prišli tja, da bi potožili o svojih težavah s hrvaško mejo. »Če si Razkrižani in Hotičani sami ne boste pomagali, vam tudi Sv. slovenski kongres ne bo!«

400 bralcev Vestnika videlo človeško ribico, ker jih je Vestnikov vlak popeljal proti Postojni. »Saj je lepa ta človeška ribica, ampak za porcijo dobro pripravljene ščuke pa je ne bi zamenjal.«

Februar

Ina ustavila dobavo surovin Nafti Lendava. Kako?! I, ker imajo Hrvati jajca! Če bi jih imeli naši, bi bil že zdavnaj red z elektrarno v Krškem.

Marec

Začeli so iskati kandidate za soboškega župa-na. Kdo so pravi optimisti? Kandidati, sicer ne bi bili kandidati.

April

Minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer se je v Radencih srečal z nekaterimi župani. Skupno so ugotovili nekako takole, da si občinski sveti jemljejo prevelika pooblastila. Le kaj bi ugotovili, če bi se srečal s predsedniki občinskih svetov?!

Maj

1. Bogračjada v Čardi. Povabili so tudi g. Kučana, vendar se je opravičil. »Človek se je pokvaril, niti na 1. bogračjajo ni prišel. Pa bi mu dali tako veliko porcijo bograča ...«

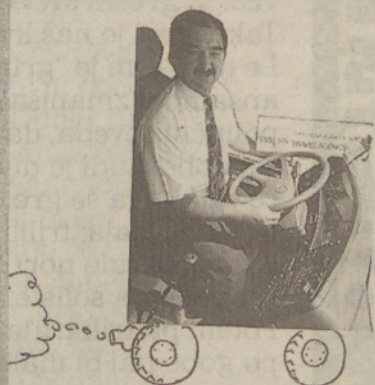

JULIJ

Na 19. sejo petrovskega občinskega sveta se je od štirih prekmurških poslancev odzval povabilu le Geza Džuban. »Pa kaj si mislijo Goričanci. Ali ni dovolj, da so se dali od njih izvoliti? Zdaj pa naj za kazen hodijo tja še na sestanke?!

V Soboti odprli 13. mednarodni bienale male plastike. Sodelovalo 45 avtorjev iz 22 držav. V Lipovcih slikarska kolonija. V Ljutomeru odprli prenovljen odddelek knjižnice za odrasle. V Lendavi arhitekturna delavnica. Itd., itd. »Pa dobro, saj je vendar julij. So to pasji ali kulturniški dnevi?!

Pomurska (dobro, prekmurska, če hočete) nogometna prvoligaša Mura in Beltinci dobila nove trenerje: Koblencerja in Tarbuka. Oba obljubljata velike spremembe. »Ali na boljše ali na slabše, pa nista povedala.«

Anton Gorza razglašen za SUPERŠOFERJA avtobusov pri Avtobusnem prometu MS. Dobil je 149 glasov bralcev Vestnika. Ob razglasitvi je bil na Poljskem.

»Menda je pri ocenitvi računal na najslabše in je menil, da bo najbolje, če ga takrat ne bo doma.«

AVGUST

Občina Cankova - Tišina postala pretesna! Na prvi izredni razširjeni seji Krajevne skupnosti Cankova je 40 udeležencev soglasno sklenilo, da se zgornji, to je bolj cankovski del, odcepi. »Bolje bi bilo, če bi Cankovčani za začetek predlagali asimetrično občino. Tudi Slovenija je nekoč tako začela v Jugoslaviji, pa se je vse dobro končalo.«

Po celen Lotmerki je bija sejen. Poleg lotmerskega je na sejmi bija tudi fulneški župon. Na sejmu si dobil vse: od lončarije do plastike, od jedače do pijače. »Kdaj bo mir na svetu? Takrat, ko se lotmerski in soboški župan na lotmerskem sejmu dogovorita, da se ponovno vidita (če prej ne) na soboških dnevih!«

Lendavski ribiči začeli graditi svoj dom. »In kako velik bo vaš dom? Takooo!«

Obrambni minister Tit Turnšek obiskal Prekmurje. V Bodoncih je sodeloval pri prevzemu večnamenskega gasilskega vozila. »Kako se bomo pa branili, gospod minister, če nas istočasno napadejo Avstrijci, Madžari, Hrvati in Prlekli? Težko bo, ampak vi se boste, kot vselej, že znašli. Če drugega ne, jim pod nos pomolite lustracijski zakon. Boste videli, kako se bodo nesli!«

SEPTEMBER

V Pomurju odkupili 44 tisoč ton krušnih žit, kar je več kot polovica celotnega odkupa v Sloveniji! Ob odkupu je bilo v pšenici precej vlage, zato so nekateri negodovali. »Zakaj pa imate toliko vlage v pšenici? Zatou, ka san fejsť švico, gda san jo pouvo!«

Dijaki soboške gimnazije protestno bojkotirali pouk zaradi dvoizemskega pouka. »To je bila dobra šola za ene in druge. Za vsak primer pa si je treba to generacijo dijakov zapomniti.«

V obnovljenem hotelu Grozd v Gornji Radgoni so se avstrijski, madžarski in hrvaški gospodarstveniki srečali z našimi. »Kaj konkretnega se sicer niso dogovorili, morda pa se bo pozneje še kaj izcimilo.«

Nogometaši Potrošnika in Mure v zlati sredini! »Tako je z zlato sredino: nekateri so z njo vedno zadovoljni, nekateri nikoli!«

OKTOBER

Dr. Frlec na novinarski konferenci dve uri po izvolitvi za zunanjega ministra: »Hotiza je za mene vodnogospodarski problem.« Človek ima prav. Če bodo Hrvati ob priključitvi Hotize Hrvaški izdali znamko, pa bo to filatelistični problem.

Apaška dolina dobila 1,5 km ceste. Na otvoritvi so bili »vsi« razen župana Mihe Vodenika, ki se ni strinjal z načinom, kako je prišlo do ceste, ki je ni uvrstil niti v predlog proračuna. »Samo da smo dobili asfalt, vse drugo je nepomembno!«

Martjance in Bogojino obiskala visoka cerkvena delegacija na čelu s papeževim veleposlanikom, nuncijem nj. ekselenco Edmundom Ferhatom. Menda ga je zanimalo, kaj je kaj novega v naših krajih. Nekateri pa menijo, da si je prišel ogledovat novo pomursko škofijo. »Nič konkretnega ni bilo povedano s tem v zvezi. Toda: kjer je dim, je tudi ogenj!«

Zaradi obnove mostov so zaprli cesto med Dokležovjem in Veržejem. Odprta bo šele bogve kdaj prihodnje leto. »To je dobro. Čim dlje bodo Prlekli in Prekmurčci ločeni, toliko bolj se bodo ljubili, ko bodo cesto ponovno odprli.«

22-letno Katarino Janžur izvolili za slovensko vinsko kraljico za leto 1998. Sv. Martin spremenil 100 milijonov litrov mošta (toliko smo ga letos pridelali v Sloveniji) v vino, v Radgoni pa so razglasili:

»Za 50 milijonov litrov starih zalog bo še naprej lanskoletna kraljica Selma Lukač. Kdo bo kraljica za uvočeno makedonsko vino, pa bo določilo ministrstvo za kmetijstvo.«

Pesnik Tone Pavček je na srečanju pisateljev Oko besede prejel večernico, nacionalno nagrado (letos prvič podeljeno) za mladinsko književnost.

»Mogoče bi nagrado prejel Milan Vincetič, vendar njegova pesniška zbirka Tanin takrat še ni izšla, poleg tega pa zbirka ni namenjena izključno mladini.«

DECEMBER

Mura, jesenski prvak državne nogometne lige. »Klobuk dol, za začetek! Tako igralcem kot Koblencerju. V drugi polovici ni treba, da so boljši, slabši pa tudi ne smejo biti.«

Soboška zdravnik Dr. Dražen Popović dr. Borislav Vrbanc prva v Sloveniji opravila operacijo krčnih žil po novem, endoskopskem pristopu.

»Škoda, da nimam krčnih žil, morda bi zdaj prišla v časopis.«

Sonja Roman s Hodoša razglašena za najboljšo atletinjo med starejšimi mladinkami v Sloveniji. To ni nič, boste videli, kaj bo iz nje, ko bo postala članica!

Oktober

IX. Ex tempore. Endre Gönter (tehnični ur. Péna) prejel nagrado, za katero se je potegovalo 87 slovenskih umetnikov. »Menda je toliko hodil »fehtat« žirijo, da je ta na koncu zgubila živce in mu jo je dodelila, samo da se ga reši.«

November

Skupščina gasilcev v M. Soboti. Od 132 društev z območja Upravne enote Murska Sobota se je skupščine udeležilo le 70 delegatov. Obstajajo težnje, da bi v novih občinah ustanovili gasilske zveze. »To bi bilo dobro. Koliko občin, toliko novih delovnih mest.«

1997

DOGODKI, KI SO V LETU 1997 PRETRESLI SVET (OB MURI)

Somrak v prazničnem, zadušnem Belmuru se je že dodobra kujal, mi pa smo še zmeraj vzneseno odkrivali Arktiko. Oči so mi lezle skupaj, čutil sem, da prijatelji, ki jih je vino vse bolj in bolj načenjalo, prav tako capljajo po navideznem globusu, na katerem se nekakšna Arktika, okoli katere smo drezali kot mačke okoli kropa, vse bolj in bolj spreminja v privoščljivo metaforo ali v obotavljivo, poslavljajoče se staro leto, ki se je bleščikalo v posneženih topovih nad mrkim sovjetskim vojakom.

- Arktika je odkrita vsekakor pred Antarktiko, a ne vem, ali je na vzhodnem ali zahodnem polu, je zlovoljno spahoval Miki, sicer televizijski poročevalec.

- A ostaja samo večno odprto vprašanje, ali je le-ta piškava Arktika na severu ali jugu, je posmehljivo dolival marksolog Evgen, ki je na iztegnjenem kazalcu kot žogo povrtel našo praznično, v milni mehurček napihnjeno Zemljico.

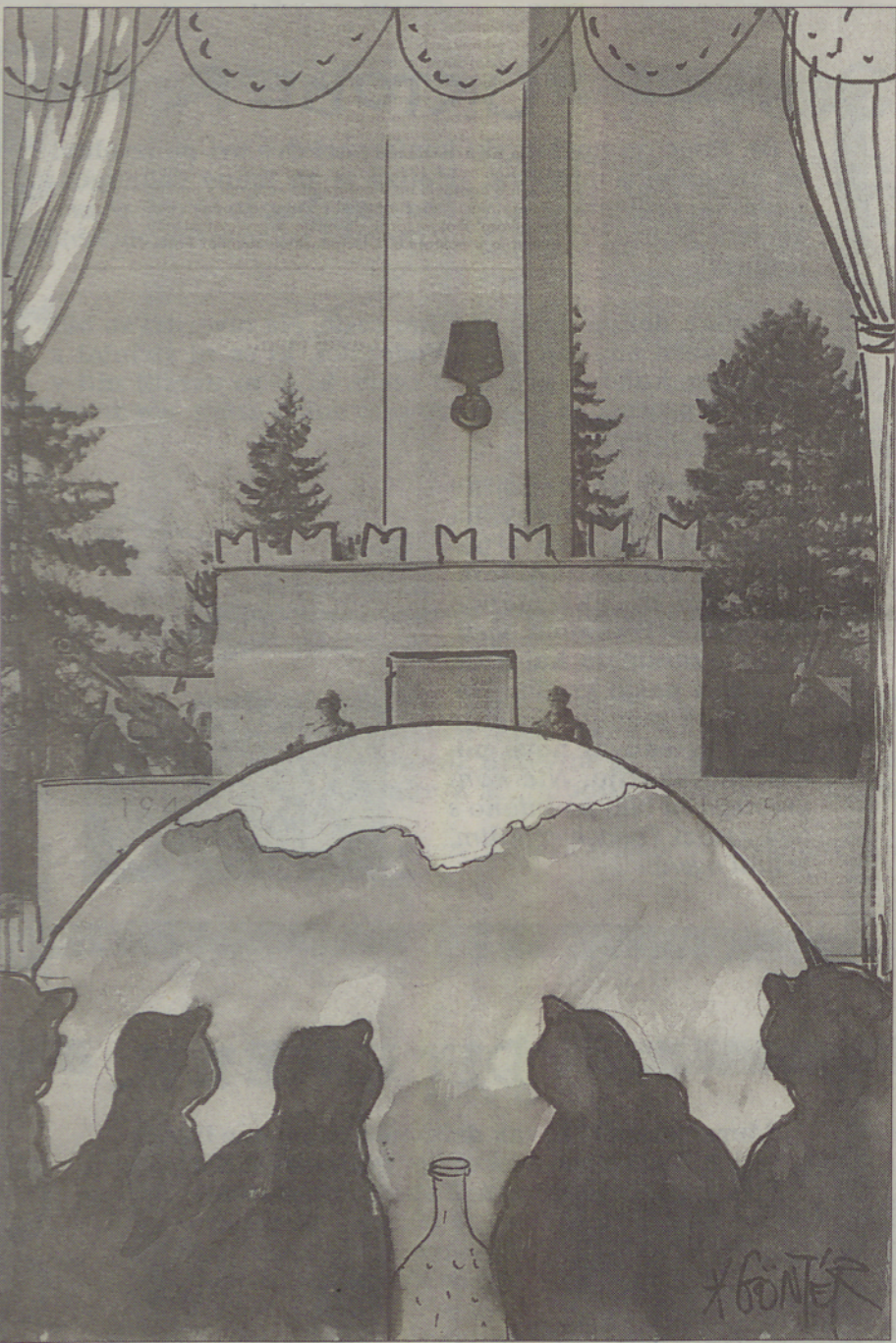
A nič kaj prida ni bila videti: vse bolj in bolj je motnila v lučko, ki je nekam brezglavo blodila po čarnih zvezdnih prostranstvih, ki jih ne bi poselila naša še tako razvneti domišljija.

- Kaj pa, če je ta nesrečna Arktika produkt magičnih zemeljskih biosilnic ali kometa ter črne luknje, je pomodroval pisatelj Feri in lisičje pomežiknil Franciju.

Res je: po toliko popitih litrih je vse bolj in bolj postajala brezdušni madež na zemeljskem podplatu.

- Kaj zaboga pa se gremo, je zaneslo vsega naveličanega, že posivelega Francija, sicer urednika in kritika, saj jo je že zdavnaj odkril Bohorič v Arcticae horulae ...

- Ph, pa tale tvoj stokrat prekopani Bohorič, sem ravnal, kaj ima on z ...

- Združeno Evropo, je zahropel marksolog. Pa ja ne boste rekli, da nam jo bo skupaj z Arktiko daroval dedek Mraz ...

- Reče se božiček, je kolcnil Miki, božiček, četudi se skriva pod rdečo kapo ...

- Ali je rdeča ali bela, Arktika je Arktika, se je potehtal Feri, to je ledenina, kjer ti curek še tako vroče scalnice zmrzne, še preden ga izvlečeš na plano ...

- In vino servirajo na kocke, sem črnil, ko se je primajala oblousta natakara in potišala radio.

Kljub prazničnemu razpoloženju, ki je kipel z ulice in izložb, nam ni bilo do nobene glasbe; celo več, ves večer smo se potihem zmrdovali nad radijskimi čestitkami in pozdravi, kajti na naši namišljeni bajni Arktiki, ki smo se je oklepali kot pijanec plota, nas je prevzemala tako nežna milina, da smo celo pridušali dihanje.

- Saj vendar nismo Sibirci, se je po mučnini prvič oglašil drug Feri, sicer slikar, ki je ves čas potrpežljivo grizljal ustnico.

Njegove nenavadno modre, skorajda dekliske oči, so se pronicljivo zapčile vame, tu in tam se je počehljaj po redki sivi bradi, in ko sem že nabral, da bi bilo bolje, če se tudi mi, čeprav mehkih kolen, zakadimo v praznični večer, se je tudi pisatelj Feri zadovoljno pohajjaval naši zadregi.

- Ne seri, ga je prehitel Miki, tudi zgodovinar, naša ali kakršnakoli Arktika je vendar na severu in zakaj bi rinili na rit na nos v tisto zmrzlino, medtem ko ...

- So naše vročekrvne Arktičanke že na trnih, sem prhnil mimo.

- Pa naj bodo, je zlovoljno zamahnil marksolog, zakaj pa se niso podale z nami na to sijajno ekspedicijo ...

Drugi pa v krohot. Kaj vse bi namreč dali, da bi se naše zlatoperke prav zdajle znašle na brezpotjih Arktike, celo natakara, oblousta pingvinka, za katero sem križem pogledoval, mi je privoščljivo prikimala, hkrati pa nam dala jasno vedeti, da nam bodo naše izvoljene pokremjlale uhlje in jih pometale polarnim zverinam.

- Vsekakor je dejstvo, da jih je, kdorkoli so že bili, bolj vleklo na vzhod, torej na našo Arktiko, me je čez čas, ko se je burja že polegala, presenetil marksolog. Poglejte, je razprl dlan, kratkomalo so ticali v krogu in kot mi pristali na tem jebenem vzhodu ...

- Jebenti, pa tvoj rdeči vzhod, je znova zarogovilil Miki in mu siloma zapri dlan, petdeset let je bilo več kot preveč, da smo se napapkali tvojega vzhoda, pisanega z veliko ... Samo poglej si nas, je svareče požugal, široko odprimo oči, pa četudi ne bomo nikoli odkrili te naše Artike, ves pametni svet nori ob novoletnih valčkih in polkah, mi pa streljamo kozle v tej luknji ... Kajkmalu gremo tudi mi s tem starim letom v tri krasne, je začel glasno rogoviliti, da so se obloustki zožile obrvi, zato bi bilo prav, da ...

Marksolog pa nič: nadvse hladno, skorajda odsotno je poiziral Mikijevo smolo in žveplo, mu celo dolil in visoko dvignil kozarec.

- Tudi to je politika, Evgen, je preščipnil slikar, to je prava politika, ki bo postavila na glavo vso ...

- Politika, ja, sem prilil, tudi če moram stokrat odtakat, je to za nekoga že politika ...

V katero pa je priromal nov liter. Sprva smo se branili, potem pa lakomno planili. V naših kalnih pogledih so se dogajale sanje, celo ozaljšana smrečica, ob katero se je Miki spotaknil, se je za hip vzpela v nebo, in če se ne bi vščipnil v lica, bi samovoljno odtavala nekam na našo Arktiko, nas pa pustila, nesrečne kot smo bili, na cedilu ob politiki mizi, na katero se je celo pritajila severnica.

A nič se ni dalo spremeniti. Zrak se je gostil, nam pa so zarasle riti. Nikomur od nas ni prišlo niti na misel, da bi se raje dajali v pikadu, premlevali smo in žvečili, tu in tam zmogli še kak dovtip, zunaj pa je snežinkal silvester, v katerega je sršela kričava glasba iz sosednjega lokala.

- Predaleč smo že, fantje? je končno pritegnil nič kaj zgovorni Feri, slikar.

- Samo na Arktiki, sem mu jedko vrnil, njihovi jeziki pa so

Milan Vincetič

ARKTIKA

znova zamleli, da je bebasti celina, zaradi katere nas bodo drage še pred jutrom dele iz kože, le goličava, za katero je pomembno samo to, da je izbljuvek repatice, ki se nam obeta spomladi.

- Zato pa je ni ustvaril bog kot naše ženske ... je zadovoljno pogodrnjal marksolog.

- Potemtakem Arktike sploh ni na zemlji, se je namuznil Franci, še najmanj pa danes, ko ...

- Ko nam bo služila le za lep izgovor, sem pridal in poškilil skozi kozarec.

Bil je skorajda prazen, pa vendar se mi je zdelo, da se skozi zlatinasto vinsko gladino pogugavajo preznojeni plesalci iz sosednjega lokala, ki se hodijo hladiti med vrata.

Pomalem nas je začelo spodjedati, tudi smrečica v kotu se je zganila, zanikrni Belmur, v katerem smo se zapredli, pa je nenadoma dobil krila: ne da bi se zavedali, smo zalebdeli nad posneženim, prazničnim mestom, zdelo se je, da luči rojijo pod nami kot kresnice, med katerimi se kot Amudseni opotekamo čez zarisja Arktike. In glej čudo: sredi te naše polarne dežele, v kateri smo kajkmalu trčili na razigrane silvestrčke z odpitimi šampanjci, pa je zabingljala ogromna pomaranča, za katero smo ponorevali kot bosopetci.

- Hihi, sem zadihano špuknil in se stegnil za navideznim sadom, šele smo pljunili na karbid, pa ni tam gori ...

- Naša, Arktika, kajne? je privoščljivo ciknil Miki in dreznil marksologa pod pazduho.

- Katerakoli, dragi moji, je prisopel slikar Feri, še zmeraj zagledan v nebo, kajti skrito arkitično kopno, za katerim smo po nepotrebnem bezljali, je bil obrisal že neki srednjeveški kartograf, mi pa smo si le zaželeli, da se čimprej vkrcamo na robustni ledolomilec, s katerim bi se izognili vsiljivim praznovalcem in pripraskali do svojih ljubljenih, ki bi jih še pred zoro skušali prepričati, da so zime na koledarju, ki so ga to noč obrnile, kot jajce jajcu podobne naši prelestni Arktiki, na kateri bomo prihodnje leto bučno silvestrovali.

Mrčeč je muzikantov bas: duže je, huje je ...
mu sekundira kontrabas: duže je, bolje gre ...
Za koga kje pa se že ve, se sliši violine glas ...
In frula fruli frulica varira vmes, kar ulica že prežvekuje vrsto let: ta krade, ta je poštenjak, po ljudsko pravi se, nimak. In tri lu, tri lu klarinet: prav nobel vrag bo vzel ta grešni svet. Tako igral je naš kvintet. Le tu in tam je "gripa" ansambel zmanjšala v tercet, politični seveda, da se ve, saj dober tudi je duet, če štimunga še gre. In trala, trala, trilili, kaj bo, če tale nori svet razpade na soliste. Potem pa trili trala trilili po gobe naj bi malo šli?

*

Mineva tihi čas zanosa in vedno trši je vsakdan. Pomladna, tiha rosa spreminja se v orkan. Država jemlje, kdo bo dal, pozoja proračunskega, kdo v kozji rog ugnal? Spet plače na tapeti. Na cestah so pregrete protestniki in vladni zmaji se tresejo, ne vedo kje začeti. Na pločnikih pa policisti že ploskajo, so tudi sami prizadeti. Prekrasen cirkus v nedogled zasluži, da vesoljni svet ga vidi prek satelita.

*

A mesta ni za žalostinke, ko tu in tam snežinke se vetru mrzlemu hahljajo. Obieko novo, mesto, vas krojijo si za novoletni čas. E godci, tuš nam zaigrajte!

*

... In čindarasa čim bum, hin, se oglasijo pozavnisti Vse, kar razjeda že obisti, nam pamet kisa in razum, to dajte nam za uverturo.

*

Ker z enega korita - kar že se dolgo ve - elita vsa ne bode sita in nihče noče biti, kot pravi se, ničvredno, to trinajsto prase. Koritarskih manir veliko, veliko se ljudi je izučilo, zato se koplje in rovari, koritce zase si "kopari" že vse, kar v roke teslo je in obrčnjak dobilo. Potem za narod usta so polna lepih fraz, nelepa igra se začne: kdo koga naj pohrusta, umije si nato roke, še spremeni obraz kot klovn za pusta

*

So vsakršne volitve res pravi vijavaja, že ljudstvo v molitve: odreši Bog nas vojne, in kuge, lakote, volitve še dodaja.

*

Uf, naj bo ji odpuščeno, saj uboga raja nič ne ve, kako se kaj v nebesa gre. Zabita para kot poleno, hudič s kostmi naj jo poje.

KORUPCIJE NI VEČ, SMO JO BRISALI IZ BESEDNJAKA!

Pač krasen cirkus s kandidati,
kaj vse so morali prestati.
Še več kot ježekova mati...
Koliko vsega je bilo ta čas:
obljub, zaklinjanj, vse na glas.
Ta se huduje, oni trobezljaja
in tretji se razvnema,
kako Slovence v ZDA,
v obljubljeni deželo
speljati brez problema
po pravi poti on le zna.
Adijo NATO in Evropa,
mi nova smo enota
United states of Amerika!

*

Ojoj, pač krasno, čudovito
kako bi Bill čez širni ocean
poklical, rekel: "Dober dan!
Kako ste spančkali, Slovenci?"
Potem napolnil nam korito
dobrot do vrha bi in čez.
A mi, ker malo smo čez les,
odrekli smo se teh nebes.
In drugi, Monte Carlo, Nico,
igralnice, res pravo Švico
bi naredil iz nas - bedaki,
krupjeji bi bili in ne težaki
na zemlji tej slovenski!

*

Leži zdaj v boju - kje pa:
v mesarskem klanju -
pokončanih kar sedem
brumnih kandidatov.
Popustil njih nobeden,

Zato, ne biti gobezdalo,
obljuba, ki na vse strani
deli se, to se je znalo,
kot bumerang se zavrti.

*

To ljudstvo pa le ni od muh,
prekvasilo ga je in izučilo,
saj eksperimentov že obilo
na plečih čuti, kak stremuh
pa koklje naj uči igrati gosli,
če mu zakrknil ni posluh.

*

Poljane bojne poravnane
so zdaj, a tam v daljavi
kaj kmalu znova vstane
in novi cirkus se pojavi.
Kaj kruha, iger si želimo,
dokler še količkaj živimo!

*

Pa prepustimo času čas
in se naokrog ozrimo,
poglejmo še, kaj žuli nas,
ta stari globus zavrtimo.

*

A ja, Schengen je tu in zdaj.
Kako se vse sprevrča!
Naš sosed, kakor so nekda
to naši nam vsak božji dan,
zdaj žepe on obrača
turistom, žeparjem, rekoč:
mi varuhi svobodnega sveta
nikdar ne bomo dopustili,
pa naj je dan ali je noč,
da kar tako bi se selili.
In naša srčna, vroča želja je,
da takšen nauk sami delili
bi južnim bratom, ki posili
se rinejo čez nas v svet.
Še drugim vsem do Indokine
na mejah naših bi solili
jim pamet v nedogled.

*

To formula za nas, ki v sili
si iščemo svoj lastni jaz,
najboljša res je že ves čas.
Saj mali folk batjage nima,
da z njo bi koga ukrotil,

*

No, še kaj drugo bi se dalo,
ko skoraj tu je novoletna noč
na pen, na stor, na tnaló,
pod drobnogled takorekoč.
Kako smo leto preživelí,
se ravšali na vse strani,
denarce in dolgove štelí.
In drugih sto je še stvari.
Kar nas hudo in zdaj nervira,
kam gremo, vemo, le prišli
odkod smo, vedno nas sekira.
Venetske konje jašejo Primorci,
da bolj kulturno z Italijani
bi ravšali se, kaj pa Obmurci,
komu naj mi se, v blato djani,
zatečemo, a glejte, letos Hoče
venetstvu so skopale grob.
Tam na gradbišču avtoceste,
v prepričanju, da to že veste,
zato dogodku le ob rob
povejmo, da so stari Slavi
bili pred pamtivekom tod,
tako nam izkopanina pravi.
Nič več se ne pledira,
norčuje se in rezonira,
da rod naš iz davnine
starejši je kot Adam sam,
čeprav kot pesnik pravi,
prehlajeni produkt smo
zgodovine.

*

Prišli v Varnostni smo svet.
Planet nas čísla nam zaupa,
trdi le zlobnež, da prevnet
naš član že Billu iz žepa kuka.

*

Kako naprej, kaj naj se zve.
Pikantne mahinacije, ne, ne.
Korupcija, bavbav? Eh kje ...
Ko vse je podkupljivo, reč je taka,
da to besedo brišemo iz
besednjaka.
Kaj pa kloniranje, brez ženske
človeka narediti kar tako,
bi nestrokovno rekli "na roko".
Pa dajmo, naj nam bo.
Le da zares bo unikat
ne kakšen falsifikat.
In tu, pri roki je recept:

*

Slovenca narediti po podobi,
da takšen bo, kot se spodobi:
plačuje davke naj in dela deco.
spokorno hodi naj pod leco,
pobožno naj zavija z očmi,
doma pa babo naj pretepa.
Naj v oštariji seka po državi,
ki ven in ven ga preveč gnjavi.
Naj smrt želi sosedovemu psu,
pri pitju naj ustavi se pri dnu,
naj trd nekje bo kakor dren
in naj, naj, naj...
Naj maščevalen bo, kar znana
odlika je, lastnost Balkana.
Če takšen ni, ga naredimo,
še enkrat pač in pika,
da vse bo, kot se temu šika.

Post scriptum

Najboljše bo, če resna komisija
mednarodna vse to opravi.
Strasti te strankarske, favšija,
lahko nam vse poonegavi
in iz projekta tega ne bo nič,
saj se lahko nam izvali - hudič!

*

In zdaj še ena, zadnja pika,
ker h koncu gre papir in leto.
Naj se izpolnijo nam upi, sanje,
bodimo dobri si in v začeto
leto naj bo prijetno potovanje!

Juš MAKOVEC

TA HECNO NORI SVET IN KLONIRANI SLOVENEK

le za slovo renče
so stiskali zobe.

Je peh to, je neznanje,
koga izbrati, ki srce
ljudem bi znal ogreti?
Odkrijmo NJO, ker babe,
so tile moški vedno bolj,
sirote, avše, slabe vabe
in za volivce vedno zgolj
figure, ki jim ni verjeti.
Zato pa Barbaro na tron,
na ta največji, glasni zvon
povzdignimo že zdaj; in to,
da drugi pucflele njen bo
recimo, naj se že ve zarana,
kdo bo za dvornega kaplana:
ta tretji pač, in še za vzorec:
četrti naj bo dvorni norec.
Pa peti, šesti, sedmi, dalje?
Teh sinekur naj parlament
natrosi in komu le medalje
za strah, duševne bolečine,
naj daje se za vse vrline,
ki pred volitvami prestati
so morali kot vrli kandidati.

*

Spet se je znova potrdilo,
ne gre na hitro in na silo.
Ni finta, staro je pravilo,
da ljudstvo kurba biti ve,
kar sociologu znano je.
Dovolj je pravi vzgib in gre
kot bizoni, ki jih nemir
sprostil je v siloviti dir.
V prepad je vse na mah,
potem rjoveč, tuleč poglalo.
Kako pač komu se to zdi:
nekomu viša zvišan tlak,
spet drugemu ohlaja kri.

*

Denarja cestnega zmanjkuje,
ko trasa prišla bi do nas.
Vse manj se koplje, ruje,
zlovešč se je pojavil glas,
da se z železnico odlaga.
Obliž mostovi so na Muri,

naj bo uradnik, to bo prima
pa lahko vsakogar bo zvil.
No tu v ledino zaorali
smo že, samo pogledjte,
ministrstva in vsi drugi
po občinah pa do Ljubljane,
množijo se kot le podgane.

Ruge, lafote, vojn in volitev, reši nas, o Gospod

ki delali jih bodo leto dni?
Koliko več goriva se pokuri,
to pač nikogar ne skrbi.
Kot modro so nekje sklenili
in v šihti eni dela se lotili.
Naj bo pač daljši ringaraja,
če ljudstvo hoče, vztraja,
da nekaj tukaj se gradi,
naj ve: ni hec, in da boli,
če rineš v razviti svet.

*

Najprej so pač obvozi,
še tisti, ki v evropsko smer
nas peljejo, so take baže,
kot če z levico venomer
bi v desni žep čim laže
prišli preprosto kar čez rit.
Kdor pa metod je takih sit,
naj s potrpinom se namaže.

Je nekaj v tem resnice,
da le zato, nič več, poskuša
se proč od pobalkanjene plenice:
tu not' se skriva naša duša.
Nam v srcu pač še vedno sije
šlif rajnke avstromonarhije,
ki zadnje čase mrtve zbuja,
prešteva jih in pripoveduje,
kako Slovenec vedno zaničuje,
kar je cvetelo več sto let.
Le kje bili so, ko država
podkrižala je znane alimente
Korošcem naše je krvi?
Za nas pa znak trobente:
naj diplomacija se uči, uči...
Priznamo nove si kliente,
da tu napredni smo, drži.
A rod, ki nam državne jasli
zdaj vodi, na lovorikah naj ne zaspi,
ki so ob njih pradedi rasli.

Fotografija: Natalija JUHNOV
Fotomontaža: Robert J. KOVAČ

Na Dolgih Njivah v Slovenskih goricah so njive kratke in je kamen pod njimi in tam je bilo najdeno okamenelo kurje bedro

SMEHU SO VRATA NA ŠIROKO ODPRTA

Pri Tereziji Novak so se zbirali popularni humoristi, igralci, ljudje dobre volje

Tisto popoldne, ko sem stopil na Dolgih Njivah št. 18 čez prag kuhinje, si je gospodinja Terezija Novak dala opravka s peko domačega kruha. Slovenske gorice so bile bogato obsijane s soncem in me je mikalo, da bi se bilo dobro sprehoditi po naravi. Kakih 300 m nadmorske višine je tam gori nad Voličino, kjer stoji prijazna hiša in kjer so se nekoč pogosto ustavljali znani štajerski humoristi, igralci... K Treziki so radi prihajali, ker je bila vedno »za hece«. Medtem ko je gospodinja pripravljala »krušno pogačo«, se je spominjala nekdanjih časov in dodala:

»Nekateri Mariborčani še vedno radi pridejo k naši hiši in diši jim domači kruh. Vsak teden spečem po šest hlebcev in polovico peke razdelim ...«

Dvajset in več let nazaj je Trezika ob zimskih večerih pripravljala domače kolone in vabila k hiši umetnike iz Maribora. Pozno v noč je takrat po hiši odmeval smeh. Do solz so se obiskovalci nasmejali ob poslušanju šal, ki jih je natresel po gostoljubnem domu predvsem takrat najbolj priljubljeni štajerski humorist Štef (Arnold Tovornik). Ob tej priložnosti si je pripasal svoj nepogrešljivi »šürc«. In ko je zdaj segel spomin v tiste čase, se je Trezika zamislila ob dejstvu, da danes ni več med živimi nekoč izjemno popularnih humoristov Štefa, Frančka, prleške Micke ...

Priznani štajerski humorist Štef (Arnold Tovornik) je rad zahajal na Dolge Njive.

Spretne roke 73-letne Terezije so valjale krušno testo v pogačo, jo namazale z zaseko in že je bila v peči. Mladi gospodar Jože je medtem prinesel požirek slivovke, ki jo je pravkar žgal v bližnjem gospodarskem poslopu. In kri je hitreje pognalo po žilah. Žalost, življenjska realnost je bila za nekaj časa odložena v predal s spomini.

In beseda je nanekla na vsakdan, na zadovoljstvo in medsebojno razumevanje pri hiši, kar je pogoj za srečno življenje. In gospodinja se je razlezel obraz v širok nasmehek. Pravila je, da je bila pred

Trezika Novak z Dolgih Njiv je vesela Štajerka.

dnevi s sovaščankami na izletu in se je do sitega nasmejala na račun šal, ki so krožile med veselimi Štajerkami in še meni je povedala eno:

»Na jugu naše nekdanje skupne države sta živela srečno in dolgo nerazdružljiva prijatelja. Včasih sta pomislila na svojo zadnjo uro in sta se dogovorila, da bo tisti, ki bo še živ, govoril pred prijateljevim grobom. Zgodilo se je tako in živi je pred odprtim grobom povedal: Prijatelj, žal mi je, da si tam dole, a je bolje, da si ti kot jaz.«

Beseda je nanekla na okamenelo kurje bedro. Pred desetletji so ga našli med kamenjem, ki so ga včasih množično kopali na tem bregu. Tu so bile Šilecova, Živkova, Drevenškova, Najvirtova in Plojova »rūda«. In tisto bedro je bilo po vsej verjetnosti ostanek nekega prapčica in tu so našli še veliko okamenelih školjk in drugih prebivalcev nekdanjega Panonskega morja. Sicer pa so bile te ostaline preteklosti kopačem malo mar. Kamen so potrebovali za gradnjo svojih domov in gospodarskih poslopij. Na dvorišču Terezije Novak je 18 m globok vodnjak. V njem je vedno dovolj odlične studenčnice in sogaovornica je mnenja, da si je našla vodna žila v globini zelo primeren prostor med kamnitimi skladi.

V Slovenskih goricah je bilo včasih izjemno pomanjkanje vode. Danes so že v mnogih krajih vodovodi. Sicer pa včasih niso dali toliko na čistočo kot danes in tudi obnašali so se ljudje bolj preprosto. In sogaovornica je povedala:

»Prvošolček Janezek se je do sitega najedel fižola. Drugo popoldne je v svojem razredu voličinske šole po tiho spustil gromozansko smrdljive pline, da je tovarišico učiteljico pritisnilo na bruhanje. In njen strogi pogled išče krivca. Janezek vstane in prizna storjeno. Za kazen je moral iz razreda. Zunaj ga vpraša mimoidoči ravnatelj, zakaj je

tam? In Janezek mu pojasni, da v razredu strašno smrdi in je prišel na sveži zrak.«

Na območju Slovenskih goric je precej lovcev in na njihov račun veliko šal. Eno je povedala Trezika:

»Na našem koncu smo imeli majhnega lovca, ki je imel velikega psa bernardinca. Lovec se je pogosto do onemoglosti napil rujnega vinca in ga je ob takšnih priložnostih bernardinac odvel domov. Ko je na starost mali lovec umrl, so se prijatelji dogovorili, da bodo ob njegovem zasilenem mrtvaškem odru izmenično postavljali častno stražo. Ker krsta še ni bila izdelana, je ležal pokojnik na mizi v kotu prednje sobe. Stražit pridejo tudi drugo noč in se začudijo, ko vidijo, da je truplo trdno pripeto k mizi z verigo, ki jo kmetje uporabljajo pri prevozu hlodovine. Člani lovske bratovščine pokropijo preminulega in žena jim pojasni, da je to morala storiti, ker je bernardinac mislil, da je gospodar pijan in ga je že trikrat privlekel k njej v kuhinjo.«

Medtem ko sem poslušal pripovedovanje navihane Trezike, se je »ocvirkova pogača« spekla in potem so imela usta opravka z žvečenjem. Govorjenje je moralo za nekaj časa počakati, a ne za dolgo. Gospodinja je prišlo na misel:

»Mariborski humorist Šimek je zadnjič pripovedoval, da je postal Dudek pobožen. V neki medžimurski cerkvi ga je bilo opaziti, kako strastno poljublja Kristusa na križu. Tam se znajde hrvaški predsednik Tudžman in vpraša Dudeka, ali bi tako poljubljal tudi njega? Bi, če bi vi viseli na križu, se odreže Dudek.«

Na Dolgih Njivah št. 18 v Slovenskih goricah so vrata vedno odprta smehu in dobri volji. Ceravno so tam njive kratke in zemlja ni najbolj radodarna, je pri hiši zadovoljstvo.

Jedel kruhove pogače, pisal in fotografiral:

FRANČEK ŠTEFANEC

Videl bom te

- Mar zares verjamete, da boste zagledali čarovnice?

- Če me prej ne uročijo, jih bom zagotovo videl, kot sem že jih pred leti.

- Kdaj?

- Brez imena, brez podatkov, brez kraja ...

- Kaj pa fotografija?

- Poslikaj prvo na cesti: vse ste satanove neveste. V mojo hišo ne bo nikoli nobene.

- Jaz sem tu ... Mislila sem na Lucijin stolček.

- Novinarke ne štejejo, za vas še otroci vedo, da ste se sparile s samim Plutojem.

- S kom?!

- Tajiš ... Dobro veš, kdo ti je drug v grehu. Od kod bi vedele vse napisati?!

- Mislite, da sem tudi jaz čarovnica?

- Ti si brezbožna, tebe še nisem videl v cerkvi, ti živiš v nemogočem kraju, blodiš med trnjem in osatom, v zaraščanem svetu, tebe ne bom videl na sveto noč.

- Od kod vam moč videnja?

- Pridobim si jo, ko do konca naredim Lucijin stolček ... Od Lucije do svete noči vsak da po malem delam ...

- Bi pokazali, kako ...

- Saj sem vedel! poskoči in me sovražno gleda.

- Vedel sem, da si prava, uročila me boš. Kako si me našla? Pluto te je poslal.

- Ne. V vasi sem slišala, da negujete ta stari običaj. Zakaj želite videti vaše čarovnice?

- Ne samo njih, tudi »cumprake«, vendar so ženske nevarnejše. Ljudem in živini napravijo več škode. Moral sem prodati vse krave, kajti niso dale niti kapljice mleka. Neka ženska iz vasi je dolgo nosila mleko od nas, potem pa je ni bilo več. Neki večer sem šel po vasi in vidim, kako se na štedilniku v velikem loncu siri mleko. Nisem je vprašal, od kod naenkrat toliko mleka in »kiselakovih« pogač na mizi. Kljub vztrajnemu ponujanju se nisem dotaknil nobene hrane, češ da ne morem jesti zaradi bolečega trebuha. Kup pogač mi je zavila v papir, doma pa sem vse vrgel pod plot in drugo jutro na tistem mestu našel pasje iztrebke. Rekel sem si, no, ugotovi, ali je ta prava Plutova. Večkrat sem se nenadoma pojavil pri tisti

Ne ponavljamo prazne fraze ob ugotovitvi, da predaja ljudsko izročilo iz roda v rod vso mistiko človeštva. Naš sogovornik, recimo mu kar Ludvik, živi ob madžarski meji, v predelu, ki je s svojim izročilom svet zase. Tu z zimo še pridejo na površje mistična bitja, ki skozi tisočletja prebivajo v ljudski duši in obsedejo vse rodove. Predbožični čas s svojimi dnevi, predvsem z Lucijo, ki jo omenja tudi Dante v Božanski komediji, črpa svojo skrivnost iz poganskih časov, ko je veljal Lucijin god za najkrajši dan v letu, ko je umrla in ko se je rodila svetloba. V madžarskem ljudskem verovanju obstaja poleg dobre Lucije še zla žena Luca, o kateri pa vemo bore malo. V zgodovinski etnični krajini med Dobrovnikom in Kotom, imenovanem tudi Hetés, se je ohranil prastari običaj, ki so ga Madžari prinesli s seboj iz azijskih step, pozneje pa so ga iz šamanskih obredov povzeli moški, ki so želeli videti zle sile (čarovnice). Dolgo so mislili, da je ta običaj, ki se je najdalje ohranil prav tu, pod pritiskom cerkve izgini, toda vse kaže, da med starejšo generacijo še živi. Konec prejšnjega stoletja je F. Gönczi, zbiralec narodnega blaga med premurskimi Madžari, zapisal, da »Lucijin stolček (lucaszék) izdelujejo še le najbolj trmasti. Zgodilo se je celo, da so v cerkvi to osebo potegnili s stolčka in strogo opomnili, da naj ne počne komedije.« V omenjeni pokrajini starejši priznajo, da vedo za čarobni stolček, ki ga moraš skrivaj izdelovati dvanaest dni, in od tod tudi izrek, da nastaja tako dolgo in počasi kot Lucijin stolček ... (eP)

rogate in brkate

hiši in žensko nekoč dobil, kako je v praznem hlevu molzla s trama visečo konoplino vrv ... A, tako, zato ne maraš našega mleka, ti »comprnica«!

Če si me že odkril, ti bom pokazala, je vpila in od tistega časa moje krave niso dale niti kapljice mleka. Dolgo po tistem smo podirali hleve in pod jaslami našli za dlan veliko krastačo. Prebodel sem jo in dva dni po tistem srečal tisto žensko vso obvezano. Vedel sem, zakaj, toda vseeno sem z narejenim sočutjem vprašal, kaj se ji je zgodilo. Sovražno me je pogledala in ježno odšepala.

- Če že vse veste o čarovnicah, čemu vam bo Lucijin stolček?

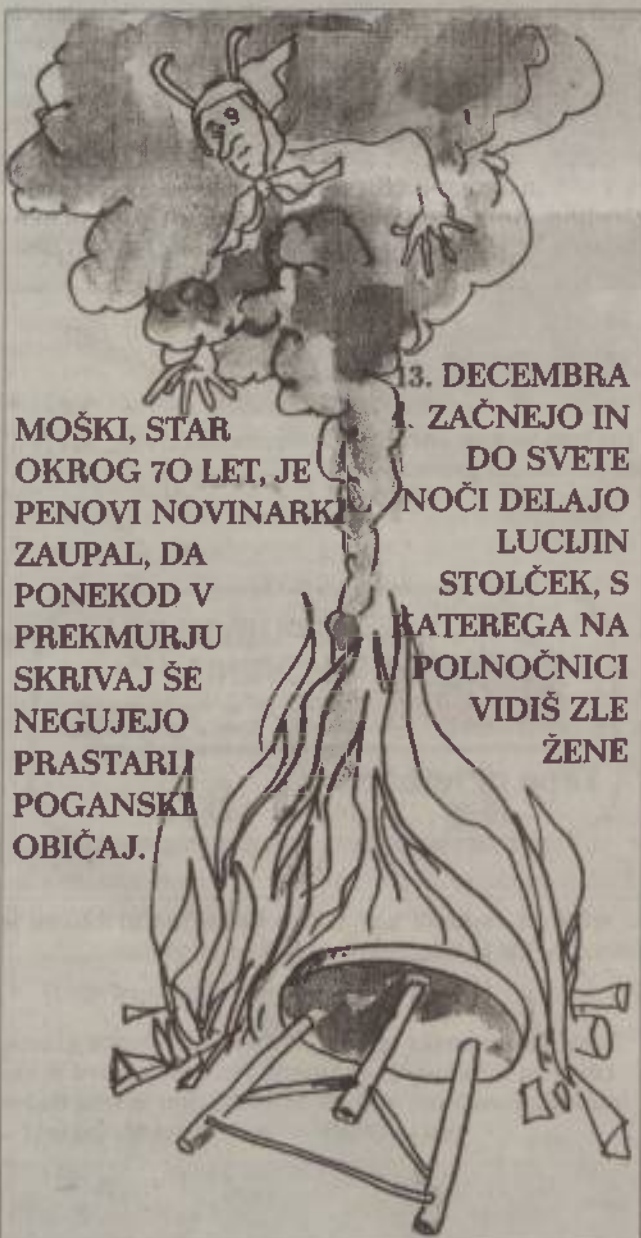
- Vseh v vasi ne poznam, vem pa za marsikatero ... Lucijin stolček moraš delati skrivaj, če te kdo ujame pri delu, mu odvzane čarobno moč. Jaz delam po naši šegi trinožnik od Lucije do svete noči iz trinajstih vrst lesa. To ni skrivnost, v vaseh ob Muri pa naredijo štirinožnike iz naplavljenega lesa. Pred polnočjo ga skriješ pod plašč in pri povzdigovanju v cerkvi stopiš nanj. Potem zagledaš vse te rogate, brkate, ki so s hrbtno obrnjene proti oltarju. Moraš se dobro zavarovati, da te ne prebodejo z rogovjem in te ne dosežejo, ker takoj vržejo uzde in te jahajo do jutra, za vedno te imajo v oblasti, če te že ne raztrgajo.

- Vas ni strah, da tako izzivate svojo usodo?

- Do zdaj sem še vedno ušel. Nekoč sem do prvega svita, dokler petelin ni zakikirikal, stal do kolen v snegu na razpotju za vasjo. Na srečo sem imel tudi takrat s seboj leskovo šibo in tesno ob sebi narisal krog, da satanove neveste niso mogle do mene. Ponujale so mi bogastvo, na kupe denarja, pa sem le ponavljal, da ničesar nočem. Doma sem po vseh pravilih zažgal Lucijin stolček.

- Pa zakaj prav Lucijin stolček?

- Lucija je prinašalka svetlobe pa tudi »cumprasta« zla žena z dvojnimi obličjem, na njen dan

13. DECEMBRA
MOŠKI, STAR
OKROG 70 LET, JE
PENOVNI NOVINARI
ZAUPAL, DA
PONEKOD V
PREKMURJU
SKRIVAJ ŠE
NEGUJEJO
PRASTARI
POGANSKI
OBIČAJ.

1. ZAČNEJO IN
DO SVETE
NOČI DELAJO
LUCIJIN
STOLČEK, S
KATEREGA NA
POLNOČNICI
VIDIŠ ZLE
ŽENE

se razdiralne, parajoče, trgajoče hudobne sile prikažejo na površju zemlje in ostanejo do božiča. Le če si dovolj prebrisan in poznaš vse njihove pratike, si jim sam kos. Vi ne veste, da na sveto noč med polnočnico živina v hlevu spregovori s človeškim jezikom, tisti, ki prisluškuje, pa je zapisan smrti.

- Živine nimate več, ob tem božiču vam preostane le Lucijin stolček.

- Saj brez njega tudi lahko spoznaš čarovnice. Na sveto noč med polnočnico moraš med povzdigovanjem na križišče in tesno ob sebi z leskovko narisati čarobni krog. Čarovnice, prikazni, druge zle sile te obkrožijo, in če ne zapustiš kroga, se ti vse želje uresničijo. V nasprotnem si mrtev. Le hrabri in izbrani se lahko kosajo z zlom ...

Ella PIVAR

PRVA OD NARODA IZBRANA PRLEŠKA HIMNA

OJ, KAK SMO PELI

VSI

V torek, 9. decembra 1997, je bilo zagotovo dolgo v noč prešerno vsaj na eni od pomurskih domačij: pri SLAVINČEVIH v Slamnaku namreč. Tam so se zbrali vsi, ki so navijali za DUO REMI. Izkazalo se je, da stiskanje pesti ni bilo zaman, saj je skladba zmagala. Veselju ob 20.55, ko so uradno razglasili izide glasovanja bralcev Pena in poslušalcev Radia Murski val, ni bilo ne konca ne kraja. Najbolj sta si dala duška Damjana KARBA (sicer domuje v Krapju) in Franjo SLAVINEC, ki duo sestavljata. Ko ste se odločali za prvo prleško himno, ste imeli na voljo tri pesmi, od katerih je lahko le ena prišla v zgodovino. Končalo se je takole: Oj, kak smo peli vsi 13 glasov, Prlekija za svobodo 2 in prav toliko (2) Dere sen jaz mali bija.

Prepričljiva zmaga mlade dvojice je bila presenečenje le za nepoznavalce - ko smo malce prevetrili (prleško) javno mnenje, je bilo več kot jasno, da je Duo Remi ta hip v prleški pokrajini "in". Igrata in pojeta na številnih prireditvah, poznaju ju malone v vsaki prleški vasi. Tudi zato ni čudno, da so glasovali zanju v Ljutomeru, Radencih, Gresovščaku, Krapju, Veržeju in mnogih drugih prleških naseljih.

"Med glasovanjem sem bila zelo nervozna," je po zmagoslavju pripovedovala Damjana, ki je seveda lepša polovica dueta (za moške), "mislila sem namreč, da lahko veliko glasov dobi tudi Dere sen jaz mali bija, ki med Prleki sicer velja za pesem, ki naj bi najbolj ponazarjala naš značaj. Ko sem pa slišala, da skoraj vsi glasujejo za naju, se je začelo veselje. Trajalo je vse do petih zjutraj - najprej smo uspeh "zalili" v Slamnaku, nadaljevali smo v okrepčevalnici Babič v Podgradju in bili tudi na ljutomerskem radiu Maxi. Ta radio je prav takrat praznoval drugo obletnico delovanja in tako je bila izvrstna priložnost, da predstavimo novo (in prvo) prleško himno."

Tudi Franjo - v duetu je odgovoren za klaviature, seveda pa tudi poje - je bil zadovoljen: "Pesem je nastala aprila letos, glasbo je napisal Adi BOBIČ, avtor besedila sem sam, aranžma pa je delo Borisa VUCKIČA, pri njem smo skladbo tudi posneli prav v času, ko je bilo odprtje novega studia."

Damjana in Franjo sta mlada Prleka, za katera bi skoraj vsak dal roko v ogenj, da sta par tudi sicer, ne samo v glasbi. Pa ni čisto tako, pojasnjuje Damjana: "Ja, saj res vsi mislijo, da sva življenjska sopotnika in zato tudi ne dobim pravega moškega (smeh). Res pa je, da se v glasbi dobro razumeva, saj skupaj pojeva že od

Duo Remi (Damjana Karba in Franjo Slavinec) med enim od številnih nastopov. Ze doslej so ju poznali skoraj v vsaki prleški vasi. Odkar pa je njuna skladba Oj, kak smo peli vsi od ljudstva izbrana prva prleška himna, bo dela verjetno še toliko več!

malih nog. Prvič sva nastopila na gasilskem občnem zboru v Veržeju. V začetku sva si nadela ime Duo Step, a sva kmalu ugotovila, da takšno ime že obstaja, zato sva se preimenovala v Duo Remi."

"Ja, pa že plakate sva imela z imenom Step," je dodal Franjo, "ki jih seveda potem nisva več mogla uporabljati. A so mi vseeno prav prišli, saj sem prav takrat pleskal in sem plakate uporabil za zaščito tal!"

Duo Remi upa, da se bodo po uspehu s pesmijo Oj, kak smo peli vsi odprla še kakšna vrata v svet zabavnoglasbne estrade. Mladi kmetijski tehničar Damjani (doma z očetom in bratom obdelujejo 11 hektarjev zemlje, so rejci govedi in prašičev) in elektrikarju v ormoški tovarni sladkorja Franju se torej obeta himnično vstajenje!

Prepričljiva zmagovalka Pepovega in murskovalovskega natečaja za prvo prleško himno je pesem o trgatvi, o vinogradništvu. Tudi zato je fotografija pred sodom pravšnja ilustracija.

Prav vzvišeno in ponosno sem se počutil vsako jutro, ko sem znova in znova opazoval sončni vzhod v mestecu Saga na otoku Kyushu na skrajnem jugu Japonske. Kar 8 ur pred rojaki Prekmurci sem ga zagledal! Še en lep dan je pred nami, in to 8 ur pred vzhodom doma. Verjetno bi rojaki doma lažje zaspali, če bi vedeli, da je eden od njihovih že doživel vzhod prihodnjega dne. Torej sem bil nekakšna izvidnica v prihodnjem času.

DEŽELA

Že sam japonski šolski sistem navaja otroke na red, disciplino in sodelovanje. Že po uniformah in urejenosti deklet na sliki je videti, da je ta sistem res dobro zasnovan. Te uniforme nosijo otroci tudi ob nedeljah, iz česar domnevam, da imajo tudi takrat določene šolske dejavnosti (šport, kultura ...).

... njihova kuhinja temelji pretežno na razniju, le da je zelo pestra in obsega nekajkrat večji spekter kot različni in čevapčiči, katerih sorodnike poznajo tudi na Japonskem ...

Še en dokaz radovednosti in zanimanja ljudi za vse, kar se dogaja okoli njih. Ob vsakem pristanku z balonom se je zgrnila okrog nas gruča ljudi, ki jih je zanimalo prav vse, niso pa bili nikoli vsiljivi – prej preveč prijazni –, seveda pa nihče ni znal angleško, tako da so bili dialogi zelo zanimivi. V ozadju na desni strani fotografije tudi krivec – pisec – za vse prebrano na teh straneh.

Japonska kultura je zelo umirjena, dostojanstvena in vsebuje veliko subtilne energije. Lokalna različica Spice Girls nas je zelo navdušila.

... pri tem so nad karaokami navdušene tudi najmlajše generacije.

Na splošno Japonci kar dobro vedo, kje približno je Slovenija, kje je bila nekoč in kaj hoče postati.

Tipična Japonska glavna ulica z zelo široko glavno cesto za tamkajšnje razmere. Na prvi pogled je vse nametano na kup, ampak vzpostavljen je zelo dober red ... Predstavljajte si vožnjo po levi ...

Elektrifikacija je na Japonskem morala biti res intenzivna, saj je na električnih drogovih res ogromno vodnikov. Zakaj bi vlekli za elektriko, telefon, kabelsko TV posebne linije, če lahko vse spravimo na eno linijo? V ozadju motiv svetovnega prvenstva.

VZHAJAJOČEGA SONCA

Boštjan
BERTALANIČ

Na svetovnem prvenstvu v letenju s toplozačnimi baloni v že omenjenem mestecu je sodelovala tudi prekmurska ekipa športnega društva Triglav. In poleg tekmovalca smo združili dobro s koristnim in postavili pod drobnogled tako Japončke kot njihovo deželo. Glede na oddaljenost smo namreč pričakovali vse kaj drugega kot doživljamo sami doma.

Ze ob pristanku na letališču Fukuoka me je presenetila strnjjenost mesta. Pri tem le-to deluje popolnoma kaotično, ampak res le na prvi pogled. Pri popolnoma vsaki taki opazki sem se najprej zamislil, zakaj so zadevo uredili na tak, z (našo) logiko skregan način. In šele čez nekaj časa ugotovim – to je najboljša rešitev. V nobenem primeru niso ujeti v klišeje (kot znamo biti mi), ampak jih njihova vzgoja, inovativnost in poslovna žilica neprestano silijo v razvoj in napredek v taki meri, da je vse že spontano. Vedno sem se spraševal, le zakaj za vruga delajo Japonci majhne škatlaste avtomobilčke. Na lastni koži sem uvidel, da z našimi vozili tam nikakor ne bi preživel, avtomobilskih prikolic tam namreč ni. Ceste znajo biti zelo ozke, ovinki pa konkretno ostri. Pa še po levi strani ceste vozijo. Brrrrrrrrr.

Ob prihodu v hotel naslednja opazka. Nihče, ampak res nihče niti pomotoma ne govori drugega jezika kot lastnega. O ja, trudijo se že, ampak učinka ni ... Od enega redkih angleško govorečih ljudi sem izvedel, da jih učijo

da delajo sorazmerno počasi in z nasmeškom – rezultati pa so učinkoviti in hitri, pri nas pa ob vsej naglici zmanjka časa in učinka. Torej je pri nas res največji problem v organizaciji in koordinaciji. Ob tem omenjam še izkušnjo z bencinske črpalke, kjer so v prvem trenutku dobesedno pritekli trije majhni rumeni možje in napolnili rezervoar, očistili vse šipe, se vmes stokrat priklonili, na koncu pa niso niti želeli vzeti napitnine.

Pri njih je napitnina skoraj žalitev, več kot kakršenkoli denar je vredna iskrena zahvala. Petrol, uči se ...

Glede na to, da Japonci toliko in tako kvalitetno delajo in da imajo zavidljiv standard, so prav tako kot mi le ljudje in se morajo v prostem času – kolikor ga pač imajo – zabavati. Pri nas je pojem zabava in prosti čas dokaj ozek, skoraj omejen le na nogomet in gostilne, Japonci pa se tega pojma lotevajo z druge strani: pri športu obožujejo baseball, golf in smučanje, saj ni mesta, ki ne bi imelo vsaj tri, štiri dvorane za smučanje ali golf (da, prav ste prebrali – dvorane). Zelo so zagreti pri vseh športih, ali če uporabim drugo besedo – pravi manijaki so, saj je bilo npr. na našem prvenstvu v letenju z toplozračnimi baloni v nedeljo zjutraj ob sedmih zbranih že okoli 100 000 ljudi, popoldan pa okoli 300 000. Svoj prosti čas izkoristijo res kreativno. Njihova naslednja velika manija so karaoke. V vsakem boljšem lokalu so TV, ozvočenje in mikrofoni in ljudje veselo prikazujejo svoje pevsko znanje, brez treme in večinoma (v nasprotju z našimi veleumnimi karakami na TV Slovenija) zelo dobro pojejo. Slabi pevci so verjetno že ugotovili, da so slabi, in so odnehali ali pa naredili harakiri. Posedanje po lokalih pri njih ni, saj to je izguba časa (čas je denar) in denarja (denar je čas). V malo boljšem japonskem lokalu se plačajo pijača, čas obiska lokala in popolnoma vse drobne malenkosti, tako da take lokale obiskujejo le premožnejši. Drugi pa delajo, da si bodo takrat, ko bodo bogati, kupili čas in šli na karaoke.

Japonska je v splošnem zelo, če ne celo preveč amerikanizirana. Ali je to vpliv iz druge svetovne vojne ali pa ameriški protiudarec v trgovinski vojni, ne vem, verjetno pa bo držalo kar oboje. Po našem obisku tipičnih restavracij in nepoznavanju njihovih jedi ter ob zmrdovanju nad njihovimi okusi in jedmi se nam je zdela ta amerikanizacija kar pripravna, in sicer v obliki McDonalds-a, Kentucky Fried Chickena, Seven-Elevena in podobnih verig, ki so rešile naš preozki, ampak »ziheraški« pogled na gastronomijo. Kar nekajkrat se je zgodilo, da smo jedli nekaj, za kar nismo vedeli, ali je raslo na kaki rastlini, ali v morju, ali je nekdaj dihalo, ali pa je padlo z neba. Kot pravi zaljubljeni v zrezke in »normalno« zelenjavo smo jo jedli ucvrli v prvi McDonalds. Naj živi fast food! (Načeloma ne maram hitro pripravljene hrane, ampak bila je rešilna bilka).

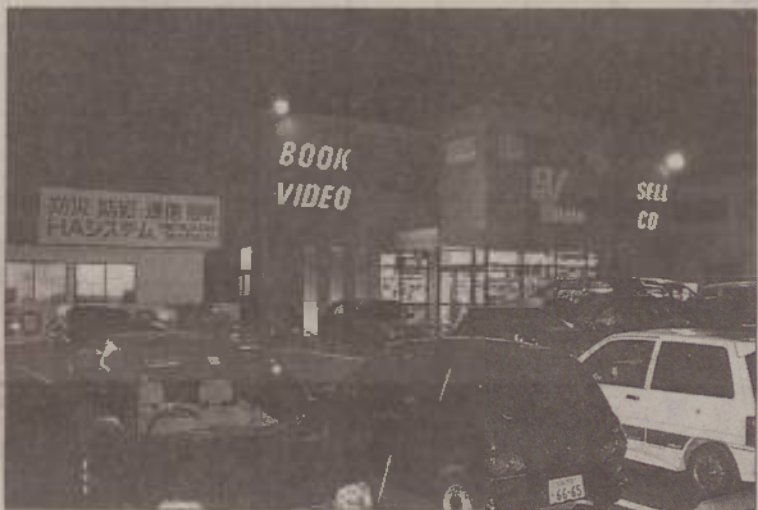
Upam, da ste izluščili moje nasvete za Vaše morebitno potovanje na Japonsko in da ne boste presenečeni ob japonskem vsakdanjiku. To je bil le drobec iz naše japonske izkušnje, za kakšno obširnejšo razlago in prikaz cenzuriranih fotografij pa me kar ustavite, če me kje srečate, in ob kozarcu sakeja bomo vsakemu zakaju dodali svoj zato.

Arrigato ~ Hai.

Študent Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko ter Ekonomsko-poslovne fakultete na Univerzi v Mariboru, v prostem času se ukvarja še z glasbo, balonarstvom in umetnostjo uživanja v življenju.

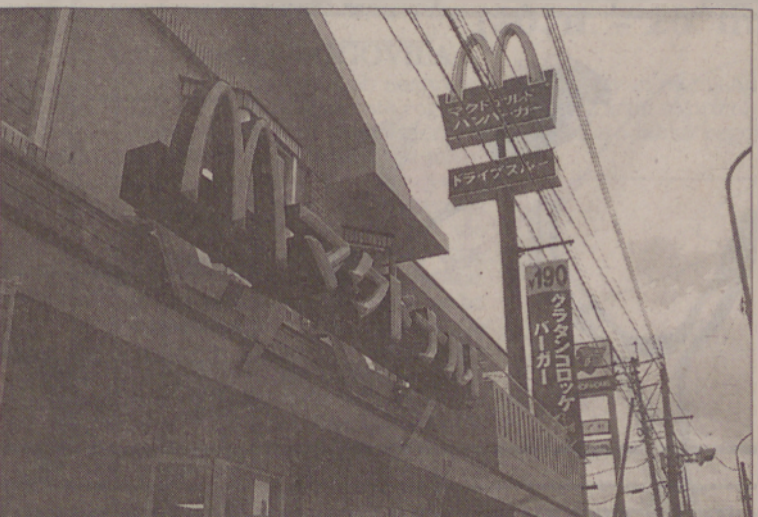
Tipični japonski avtomobil nove generacije z retrooblikovanjem nissan rasheen. Priznajte, da ni lep, je pa pripraven in spominja na že pokojnega socialističnega heroja wartburga karavana ...

Trgovine in izposojevalnice s prenosnimi mediji: knjigami, kasetami, videokasetami, CD-ji, minidisci so na Japonskem praktično v vsaki ulici, z zapiralnim časom ob njih zjutraj, tudi ob nedeljah! In v vsakem trenutku so zelo oblegane. Še en dokaz, da so Japonci zelo dovtetni za vse, kar se dogaja na svetu.

Mnogi mladi se velikokrat spontano zabavajo s karaokami, ki so bolj pozitivno usmerjene kot naše (oni prikazujejo znanje, naši pa neznanje petja).

... navkljub vsemu je bil naša precej oblegana destinacija lokalni McDonalds, ki vmes tudi ne more brez alg, sluzavih jedi in nedefiniranih omak, ampak kljub temu smo se počutili kot doma.

Japonske restavracije so zelo konzervativne, stroge, nepripravne in (za nas) velikokrat s hrano nenavadnih okusov ...

angleško pisati, ne pa tudi govoriti!? K temu je dodanega verjetno še nekoliko nacionalnega ponosa, začinjenega s trmo. Kar predstavljate si pogovor ob jezikovni barieri med dvema popolnoma različnima jezikoma. Eno samo mahanje in gestikuliranje ... na koncu nam je bilo pravzaprav že vseeno in smo z njimi govorili že kar prekmursko – razumeli nas tako ali tako niso. In šele po nekaj dneh smo ugotovili, da prikimavanje pomeni »ne«, odkimavanje pa »da« ... narobe svet ...

Po mojih opažanjih je Japonska turistično precej nerazvita. Saj ob tako navitih cenah je to res nemogoče. Poprečni japonski družini se bolj splača iti na križarjenje, kot da bi dopust preživela doma. In že smo pri stereotipu japonskega turista s kamero in fotoaparatom. Japonci ogromno potujejo, in sicer zaradi prej omenjenega razloga in še zaradi širjenja svojih obzorij. So zelo razgledani ljudje in ves čas si prizadevajo, da bi bili še bolj. Ampak nasvet z moje strani: učite se jezikov!

Eno od mnogih prizorišč »zabijanja« prostega časa Japoncev so hale za golf, baseball in smučanje. Na sliki je mestna umetna hala za golf.

Vzel sem si čas in opazoval obnašanje preprostih ljudi. Delavci na cesti, policisti, smetarji itd. so zelo prijazni in ponosni na svoje delo, kakršnokoli že je. Predstavljajte si cestarja z lično uniformo in čelado, ki svoje delo opravlja, kot da bi bil vsaj na paradi, pri tem pa je še zelo učinkovit!? Slovenci bi se lahko pri njih ogromno naučili: organizacije in sodelovanja. Pri Japoncih ugotavljamo,

penova novoletna nagradna križanka

HEROJ LUDJ. ZA SMOČI BOGČANSKA DINASTIJA					UTEMELJITELJ Z DOKUMENTI ČESKA PRUTRDLJICA					INDUSTRIJ SKO MESTO V OHLJ. ZDA					SRBSKO PESNIK (1888 - 1824) ČUD					BOJNI STRUP					NIZKA METULJNICA Z RUMENIMI CVETI					ANNO DOMINI					ENDOCELJUNA ŽIVAL; MEHAČICA ŠAHOVSKI IZRAZ HUBERT POŽARNIK					METKA ALBREHT ITALIJANSKA TELEVIZIJA					ATOL V TUAMOTU																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
PUŠČAVA, PUŠČA					SL. SLIKAR VIDMAR ZAHTEVA ZA TIŠINO					VIŠJA UPR. ENOTA SLOVENSKI POL. TEDNIK					MED - NARODNO POLICIJSKO ZDRUŽENJE					PREHOD POD CESTO NEM. PESNIK ROMANTIK					OKRAŠNO DREVO VOLJENJA ODEJA					JAPONSKI DROBLJ TONE JEROVŠEK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
JUNAKINJA RUSANEGA FILMA W. DISNEYA					TVORBA V PANJU					DŽONI NOVAK RDEČI PLANET					KAR JE ZAVITO ROMUNSKI DIKTATOR					NAPAD, NASKOK ANTON DERMOTA					PRIPRAVA ZA LOVLJENJE, PRESTRE - ZANJE					IGR. KARTA OMRTVI - ČENOST PRI ŽNALIM					ERICH ROMMEL					TROPJSKO DREVO S PLEMENTIM LEBOM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
RUSKO HOKEJIST (SERGEJ)					TOMISLAV MERALIC					ORIGINALNO IME QIL MESTA ITALIJE MOŠKO OBLAČILO ZA X HLAČAMI PUSTNI SPREVED ZALIV BLEJ JEZERA					KONČEC NOSEČNOST LASTNOST ZAVITEGA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						

Veliki Pénoskop

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za leto 1998

Priporočamo, da imate svoj simbol vedno pri sebi ali v svoji bližini. Najbolje je, da ga poiščete v naravi, zadostuje pa tudi slika, ki jo objavljamo. Sliko izrežite, na hrbtno stran pa nalepite vaš las, del nohta ali nekaj samo vašega. Vsaj prvič mora biti z vami najmanj 24 ur. Če se le da, občasno vzpostavite s tem predmetom miselni stik.

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Vaš simbol: KLUJUČ

Kot gre sonce navzgor, tako se boste dvignili. Ob iskanju boste prehodili pot iz mraza v vročino, iz teme v svetlobo. Leto pred vami bo nekoliko mirnejše. Letos je vaš simbol ključ, ki ima to moč, da zveže in razveže, pomeni pa tudi (raz)rešitev problema, zato si lahko privoščite velike spremembe. V februarju boste odlično oddajali vibracije nasprotnemu spolu, zato jih pošiljajte tja, kjer mislite resno. Najbolj realne načrte boste naredili v oktobru. Ker znate biti samostojni in ker vam bo pomagal Pluton, lahko brez skrbi ponovno začnete neki posel ali opravilo, ki ste ga nekoč že začeli, vendar ga takrat niste dokončali. Decembra bo posebno srečno obdobje. Ogibajte se nepremišljenih potez. Zadeve s tujino in (ali) tuji se ne bodo slabo končale.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Vaš simbol: GOLOB

Predstavlja čistost (vendar ne v povezavi s telesno ljubeznijo) in preprostost pa tudi dušo, ponovno najdeno srečo, upanje in navsezadnje - mir. Ko gre za pomembne in resne stvari, je najbolje, da je golob sam. Takrat doseže največ. Ta simbol, povezan z lastnostmi, ki jih ima lev, omogoča neverjetno velike možnosti predvsem na področju romantike, ljubezni pa tudi družine. Večkrat boste nečimrni in domišljavi, toda ker vam gospodari sonce, boste s kreativnostjo in veliko energije znali prepričati okolico in mnenje obrniti sebi v prid. V letu 1998 (golob!) boste krotkejši kot v prejšnji letih, to pa na vašo poklicno dejavnost ne bo imelo vpliva, če pa že, bo to samo dobro. V maju računajte na razmere, ko bo potrebna premišljenost. Cilj boste dosegli le, če se mu boste približevali počasi - korak za korakom.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Vaš simbol: KAMEN

Ima pomembno vlogo v razmerju med nebom in zemljo in nosi sporočila, ki se jih bomo šele naučili brati ali dojemati. Kamen pravi, da lahko z velikimi koraki vstopite v novo leto, ki vam bo omogočilo, da boste pozabili marsikatero obdobje, ki vas je letos spravljalo v slabo voljo. Če se še niste srečali z Abrahamom, ne računajte na stabilnost, lahko pa veliko računate na ljudi, ki jih imate radi, na radosti življenja in navsezadnje na - ljubezen. Če je velika, bo trajala še naprej, če ste imeli nesrečo v ljubezni, se boste dvignili kot metulj. Pod vplivom Plutona in Urana in v kombinaciji s kamnom boste verjetno doživeli izkušnjo, katere znanost ne bo znala razložiti. Marca se izogibajte družinskim problemom in nesporazumom, že v drugi polovici januarja pa se bo začelo vaše najuspešnejše obdobje. Septembra bodite pripravljeni na dogodke, ki bodo lahko imeli posledice pri odnosih, ki temeljijo na dolgotrajnih zvezah.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Vaš simbol: KORUZA

Je hkrati izraz sonca, sveta in človeka. Je simbol blaginje, kakršna je bila na začetku: je seme. Vaš simbol se bo v prihodnjem letu čudovito ujema z vašim elementom - zemljo. Čeprav bodo pred vami številni burni dogodki in se boste večkrat znašli v dvomih, lahko računate na uspeh v zadevah, ki so povezane z denarjem in izobrazbo. Če boste več pozornosti namenili prehrani in nasploh bolj zdravemu življenju, vam bo Venera, ki je vaš planet vladar, to bogato poplačala. Poleg pridnosti in vztrajnosti, kar že imate, vam bo dala še sposobnost logičnega sklepanja, kar bo aprila, ko boste morali sprejeti pomembno odločitev, še kako pomembno. Ženske bodo imele svoj čas v maju, moški v drugi polovici septembra. Prva večja preizkušnja v poslu pa se bo pojavila že v februarju. Pomembna dneva za vas: četrtek in sobota. Ko obsto v dvomih, oblecite kaj zele-nega.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Vaš simbol: KROG

Je znamenje nespremenljivega gibanja pa tudi duhovnega, nevidnega sveta. Je znamenje harmonije, popolnosti in večnosti. Če boste manj dvomili in če boste manj malenkostni, se vam v letu 1998 ne bo treba bati porazov. Vašo prirojeno marljivost in sposobnost koncentracije boste lahko izkoristili že kmalu. Krog naj vam pomaga pri obrambi pred stres. V zadnji tretjini januarja boste precej razdražljivi in agresivni. Že februarja boste dobili zanimivo ponudbo. Zanimiv in za vas ugoden razplet pričakujte po septembru. Junija boste imeli probleme s časom, konec septembra pa bo najlepši. Na poklicnem področju boste takrat uspešni in tudi s financami boste zadovoljni. Nasplošno bo leto 1998 za vas obdobje prilagajanja in učenja. Z zdravjem ne bo večjih problemov, mu pa morate posveti dovolj pozornosti. Sreda je boljša od nedelje.

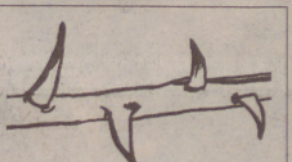

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Vaš simbol: TRN

Je naravna obramba rastline, ki spominja na vlogo roga pri živalih. Povezujejo ga tudi z divjo, neobdelano ali nedotaknjeno zemljo. Ker je vaš element zemlja, vam trn daje možnost, da jo obdelate. K temu lahko dodate še Saturna, ki je vaš planet vladar. Ker vam daje sposobnost koncentracije in dolgoročnega načrtovanja, lahko pričakujete nastopajoče leto kot leto velikih preobratov in sprememb. Aprila pazite, da ne pride do večjih trenj s partnerjem, maja pa obstaja možnost za ljubezen, ki se ne bo končala kar tako. Doslej ste se za vsak uspeh lahko zahvalili le sebi in svoji vztrajnosti ter močni volji. Tudi v prihodnje ne bo drugače. Največje uspehe boste dosegli šele decembra, ko boste mislili, da jih ne bo več. Zadovoljni pa boste tudi z novembrom, ko bi bilo dobro (če tega niste storili že prej), da bi šli na zdravniški pregled. Skopušvo in varčevanje ni eno in isto.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Vaš simbol: ŠKOLJKA

Lahko spominja na vodo, v katerih nastaja. Ker po obliki spominja na žensko spolovilo, jo povezujejo s plodnostjo in tako posredno tudi z blaginjo in srečo. Dvojčka sta tretje znamenje zodiaka. Ker je človek ponavadi istočasno igralec in gledalec, ki gleda samega sebe kot igralca, je prisiljen, da dobiva vedno novo voljo do igranja. Dvojčke zato čaka leto 1998 kot leto odpovedovanja in naporenega dela, po drugi strani pa tudi kot leto možnosti, uspehov v karieri in splošnega, notranjega zadovoljstva. Leto bo minilo v zadovoljstvu, če bodo razmišljali, preden se bodo začeli prepirati, če se bodo družili tudi s tistimi, ki jim niso po volji, in če bodo poskrbeli, da bodo veljali za bolj zanesljive. Na splošno bo za ljubezen najprimernejši mesec julij. Če boste že prej dobro zastavili delo, bo oktober poslovno uspešen. Ko boste pričakovali kaj kritičnega, imejte pri sebi nekaj modrega.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Vaš simbol: ČEBELA

Je pridna, organizirana, disciplinirana, neutrudna, simbolizira pa tudi govornišvo, poezijo, inteligenco in celo pogum. Ko vstopi sonce v znamenje tehtnice, je v središču astronomskega leta, označuje pa ravnotežje med zgrajeno stavbo in silami, ki pripravljajo rušenje. Vaš element je zrak, kjer se čebela najbolje počuti. Ob svojem dobrem počutju vam tako zagotavlja več denarja in uspešnosti kot lani. Pluton vam bo dal moč, da boste pravočasno prekinili z neodločnostjo in površnostjo, vaš planet, vladar Venera, pa vam bo omogočil potovanje ali pa vam našel zaposlitev. Ne pozabite na počitek oziroma sprostitve v prvi polovici junija in drugi tretjini avgusta, ko bodo vaše aktivnosti na vrhuncu in ko vam bo začelo primanjkovati energije. Varujte se prehladov! Vrhunec energije boste čutili že konec januarja. Ko drugače ne bo šlo, se zanesite na svoj šarm in privlačnost.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Vaš simbol: VRC

Predstavlja izobilje, iz katerega teče življenje kakor voda iz izvira. Filozof Diogen je živel v vrču, ne v sodu. Nekoč so vrči pomenili namestnike varuhov prostora, kjer je bivala nesmrtnost. Vodnar je bitje avantgarde, napredka, emancipacije in pustolovščine. Svoj poslovni in čustveni status boste po vsej verjetnosti v letu 1998 dokončno rešili. Morda z rešitvijo ne boste povsem zadovoljni, bo pa vsekakor boljše od dosedanjega stanja. Ker gledate na življenje objektivno, ker ste večkrat ljubeznivi kot ne in ker ste veseljak, imajo včasih o vas napačno mnenje. Zda ste že verjetno ugotovili, da se za vas stvari na koncu ugodno razpletejo. Kljub temu bodite od sredine junija do začetka oktobra zelo previdni, kajti takrat boste imeli težko bojo. Zaradi slabega vpliva Neptuna boste januarja čutili pomanjkanje energije. Takrat se bojte virusnih obolenj. Malo več športa in gibanja!

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Vaš simbol: SONČNICA

Že s svojim vedenjem kaže svoj značaj. Nekoč je pomenila tudi hrano nesmrtnosti. Ob vsakem času vs, kje je, kdo dela senco in zakaj. Tudi rak izraža spremembo v smeri sončnega gibanja in shematično predstavlja valove življenja. Skupaj z vašim elementom vodo boste zato začeli uživati v tistem, kar delate. Za vas bo to izredno poslovno leto in v nekaterih obdobjih boste imeli celo to srečo, da boste marsikaj dosegli, ne da bi se ob tem posebej trudili (kot da bi našli ključ uspeha). Tudi raki, ki v prejšnjih obdobjih niso bili zadovoljni s svojo uspešnostjo, lahko zdaj pričakujejo spremembo na bolje. Saturn bo vplival (letos je bil hujši, zdaj se začne poslabšati), da boste trpeli zaradi pesimizma in padali v depresijo. V takšnih primerih se ukvarjajte s pri-merno obliko kulture ali estetike. Za vami pa je tudi obdobje negotovosti in občutka nemoči. Ne ozirajte se vedno na to, kaj se dogaja okrog vas.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Vaš simbol: OSEM

Osmi je število kozmičnega ravnotežja, ki v določeni legi pomeni neskončnost. Osmi dan, na primer, sledi šestim dnevom stvarjenja in sabatu, zato je simbol vstajenja in napoved večne prihodnosti in tudi pravičnosti. Skupaj s škorpionom, ki predstavlja novo eksistenco, odpornost, vztrajnost in navsezadnje tudi boj (končno je vaš planet vladar Mars), se boste duhovno stabilizirali in začeli novo pot umirjeno in sproščeno. Z vašo pozitivno energijo boste marsikoga prepričali o tistem, kar boste želeli. To, da na zunaj včasih kazete, da vas uspeh ne zanima, le podziga vašo ambicioznost in voljo po uspehu. Z zdravjem ste še vedno lahko zadovoljni, pri športu in telesnih aktivnostih pa morate biti previdni. To velja predvsem za februar, marec in oktober.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Vaš simbol: ROGOVILA

Pomeni hkratnost dveh nasprotujočih si čustev in nagnjenje k razlikovanju. Toda ker sta rogovila povezani z istim izvorom, je v bistvu podoba vil simbol nerazlikovanja. Zato lahko rogovilo označimo kot gibanje proti pasivnosti. Ste večni iskalec novega, nemirni duh, ki uživa v odkrivanju česar koli in kadarkoli. Ker ste nesebični in radi prisluhnete težavam drugih, vam bo to poplačano. Ne hitro, vendar zanesljivo se bo vasa življenjska pot dvigovala. Če partnerja še nimate izbranega, ste pa pred tem, da to storite letos, potem bodite previdni. Ker ste romantični in sentimentalni (da, da, če tega že prej niste vedeli!), vas lahko mimogrede zanese. April bo za to zadevo najprimernejši mesec.

Uboga

Maria

Lep primer, kam vse lahko pripelje človeka njegova usoda, je znana filmska igralka Maria Schell. Ta 71-letna ženska, ki je igrala glavne vloge skupaj z znanimi filmskimi imeni, kot so Sir Laurence Olivier, Marcello Mastroianni, Gary Cooper, Glen Ford in Yul Brynner, da ne bomo naštevati še naprej, je danes razvalina življenja, ki nima denarja ne za obleke in ne za preživetje. Živi v majhni hiši v tirolski vasi Alm Oberpreitenegg, in če ne bi imela sosedov, ki pazijo na njo in ji kaj skuhamo, bi verjetno morala na državne stroške v najcenejši dom ostarelih. Vdala se je svojo usodo, ki jo zdaj zaliva z alkoholom. V spomin na stare svetle čase so regali, na katerih je vse polno kaset z njenimi filmi. Ena od sosed, ki pazi na njo, je ob novinarjevem obisku povedala, da ji bodo za božič kupili novo obleko. Maria se ni hotela pogovarjati. Ko je novinar odhajal, je samo vzkliknila: »Upam, da to ne bo moj zadnji božič!«

Maria Schell pred desetim leti in danes

Princ je zaljubljen

Danski princ Andre Henrik Christian, kot kaže, ne bo tako hitro zasedel danskega prestola. 29-letni kraljevski sin se je zameril mami kraljici Margareti II., ko je lansko leto izdal knjigo, v kateri je potožil, da so mu starši posvečali premalo pozornosti. Kaže pa, da je mama kraljica zelo stroga, saj je moral danski prestolonaslednik na njeno zahtevo pustiti svojo veliko ljubezen manekenko Katjo Storkholm, ker pač ni bila modre krvi. Da bi jo pozabil, se je letos na koncertu zaljubil v 28-letno pevko Mario Montell. Že po nekaj zmenkih sta odšla na počitnice v Vietnam. Mati kraljica je spet besnela, princ pa je menda izjavil: »Nihče mi ne bo ukazoval koga naj ljubim in koga ne! Moramo pa priznati, da je princ lepega obnašanja in se veliko ukvarja s športom.«

Alec med politiki

Če so lahko Frederik Epstein, Ronald Reagan ali Clint Eastwood, zakaj ne bi mogel tudi jaz, pravi igralec Alec Baldwin. »Veliko sem razmišljal in končno doumel, da hočem ravno to. Vem, da je največ politikov, ki upravljajo svet, starih okrog petdeset let, jaz jih pa imam šele trideset. Toda prepričan sem, da lahko na volitvah premagam vsakega republikanca in pridem v senat. Komaj čakam, da se odselim v Washington in se rešim igralske kariere.« Tako pravi igralec. Govori se pa tudi, da mu na igralskem področju ne gre tako kot nekoč in da dobiva vse manj vlog. Torej je jasno, zakaj si želi spremembe.

Ji bo dedek

Mraz izpolnil želje?

Dekle na fotografiji je Jasna Crnobrnja, dedek Mraz je dedek Mraz, fotografijo pa smo si izposodili iz hrvaške izdaje Playboya. Jasna je stara 22 let in zase pravi, da je nenavadno dekle, včasih z malo čudnimi navadami. Pravi, da se rada sprehaja po pokopališčih in je ne moti, če je ravno takrat noč. Tudi za fante pravi, da bo hodila s takim, ki ne bo povsem navaden, in kar je najbolj pomembno, moral ji bo pustiti popolno svobodo, da bo lahko šla ob vsakem času sama tja, kamor bo želela. Če mu to ne bo všeč, bo lahko šel. Pravi pa še, da bo seveda enako svobodo dopustila tudi njemu. V glavnem ljubosumnosti ne bo prenašala. Dodaja tudi, da bi rada imela otroke, vendar ne zdaj takoj, ampak ko bo imela čez trideset let. Trenutno si želi, da bi postala profesionalni fotomodel in da bi zaslužila toliko, da bi lahko za dalj časa odšla v Indijo in tam našla duševni mir. Bogve, ali je to darilo v paketu, ki ga ta hip odpira.

Jodie sama pere perilo

Jodie Foster je igralka, o kateri ima večina v Holliwoodu najlepše mnenje. Za mesto, kjer se vsi počez opravljajo in so drug drugemu nevoščljivi, je to skoraj neverjetno. Ampak Jodie je res nekaj posebnega. Že kot otrok si je z igranjem prislužila bogastvo. Preden je dobila prvo vlogo, je z bratoma in ločeno materjo živela v predmestju Los Angelesa, in to precej siromašno. Čeprav ji je bila igralska kariera že zagotovljena, je študirala in končala biologijo na univerzi Yale. Ima že dva oscarja in vendar je skromna. Po mestu jo videvajo brez šminke, z navadno fri-

zuro in s prijatelji še iz osnovnošolskih časov, s katerimi se najraje družijo, čeprav pozna vse, ki v mestu kaj pomenijo. Sama nakupuje, kuha in pere. »Živim povsem preprosto življenje. Tako preprosto, da je včasih kar dolgočasno,« je izjavila. Mogoče res!

KO VRBE JOČEJO, JOČE TUDI VILI

Ko on izgubi svojo drago, jočejo tudi vrbe. Vrbe žalujke so mu najbližje, čutijo, kar čuti on. Skupaj z njimi poje pesem o njej in ve, da si vrbe želijo in upajo tako kot on, da bi jo še enkrat objel.

Vili Resnik se je kmalu po nagradi, ki jo je dobil na festivalu MMS, odločil, da bo posnel videospot za pesem Vrbe jočejo. Odpravil se je na grad Štatenberg in v kartuzijski žički samostan in ga tam s pomočjo lepote Tjaše Vidic snemal v popolnoma novem slogu. Kot zanimivost vam lahko izdamo, da je Tjaša prav letos dosegla dva zavidljiva naslova: miss Ferarrija in 2. spremljevalka miss Slovenije.

Vilijev nov videz lahko občudujete na sliki, njegovo spremljevalko pa na spotu, ki se seveda neutrudno vrti na televizijskih ekranih. Svoj spot in nastope je Vili podprl seveda tudi z novo zgoščenko. Če ste do sedaj kupili vse njegove plošče, potem morate obvezno še to, kajti ta je daleč najboljša od vseh.

Vili se še naprej vdaja glasbi in se pripravlja na nove zmage. Pravi, da že pakira kovčke za potovanje v Anglijo, saj mu je njegov kolega še iz časov Pop designa - Matjaž Vlašič napisal tako dobro pesem, da bo na Evrosongu gotovo zmagal.

Med najbolj popularne pop pevke pri nas sodi vsekakor Anja Rupel. Sedaj je postala še bolj POPularna saj je začela z voditeljstvom glasbene oddaje POP PARTY na televizijski mreži POP TV. Sodelovanje s POP TV pa jo je stalo odpoved na radiu Slovenija ter prepoved kakršnega koli nastopanja na katerikoli oddaji na nacionalni televiziji.

Televizija Slovenija pa je proti svoji konkurenci sprejela še en ukrep. Vsi nastopajoči na novoletni oddaji so se morali obvezati, da ne bodo nastopili na nobeni drugi oddaji na kateri od konkurenčnih televizij.

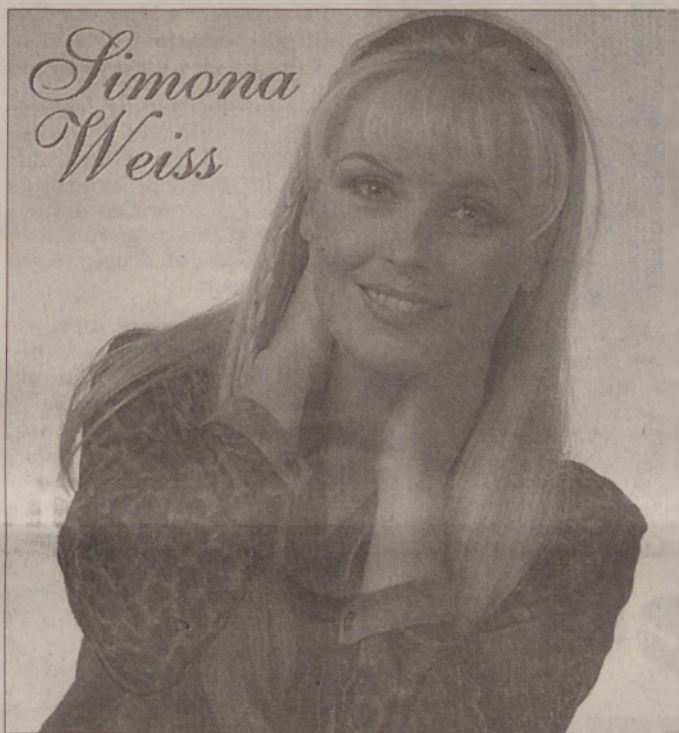
Še ena Popevka meseca je za nami. Tokratni zmagovalec je bil Andrej Šifrer, ki se je prvič odpovedal nastopu zaradi tekmovanja. Andrej si je premislil, stopil na oder in zmagal. Njegova prednost pred drugimi je bila osupljiva. Pesem, ki mu je prinesla zmago, je napisal Patrik Greblo, ki ga med drugimi lahko vsakič vidite med spremljevalnim zborom. Andrej sedaj seveda upa še na eno zmago v finalu. Glede na število glasov, ki jih je dobil v tej oddaji, bo to zanj mačji kašelj.

Jazz, funk, soul in rock združeni v skupini Planet Groove. Njihova glasba je pretežno instrumentalna, sedaj zbrana na plošči z naslovom Living On Planet Earth, tako da vam ne bo treba na njihov nastop, pa čeprav to ne bi bila slaba ideja. Nastopajo namreč v živi zasedbi, ki je številčna, saj šteje kar enajst ljudi, od tega sta tudi dve vokalistki. Na nastopih ne boste slišali le njihovih pesmi, ampak tudi klasike funka, soula, plesnega jazzja in sorodnih zvrsti.

Mladi izvajalci na plan! Obeta se vam možnost, da pridete do svojih prvih studijskih posnetkov. Vso stvar si je zamislil Aco Razbornik, lastnik studia Tivoli. Sedaj se je temu pridružila še televizija Slovenija z oddajo Pomp. Tako so do svojih prvih posnetkov že prišle skupine Težka zgodba, Pimpl, Aristokrati itd. Akcija se še nadaljuje, zato vsi, ki vas to zanima, telefon v roke in pokličite: 041 690 199.

Sedmina v tretje je že razprodana. Album, imenovan Onkraj reke, je njihov tretji izdelek, ponatis pa bo na voljo kmalu. Skupina Sedmina je zelo delavna tako po Sloveniji kot tudi pri sosedih. Letošnje poletje so gostovali tudi na festivalu akustične glasbe v Makedoniji, in to v Skopju, Bitoli in na Ohridu, za naslednje leto pa napovedujejo še več koncertov in nastopov.

NOV »FLETEN« PAR STA SIMONA WEISS IN ...?

Simona ima več izbrancev, pravzaprav jih je kar deset. Za Wernerja pravi, da ga ne bo nikoli pozabila, Tomaža Domiclja prosi, naj ji ne zameri, Ivan Hudnik pa ji razkrije, kako ljubezen se rodi. Vso ljubezen je našla pri Aleksandru Mežku, kakšen par sta Simona in Gianni Rijavec, boste slišali v pesmi Ti in jaz. Z Miranom Rudanom sta prava generacija, s Slapovi pa obljublja, da svojega najdražjega ne da nikomur. Ljubezen je večna in take so tudi melodije, kot je Malajka z ravno tako večnim Ivico Serfezijem. Nekaj prav novega pa boste lahko slišali v pesmi Serenada in mandoline, ki jo je Simona zapela z Marjanom Zgoncem, ki je ob tej priložnosti tudi debitiral.

To so torej Simonini glasbeni kolegi, ki so se zelo radi odzvali njenemu povabilu in sodelovali pri njeni najnovejši plošči z naslovom Fleten par.

Sedaj je pa treba še povedati, da sta prav »fleten« par pravzaprav Simona in Brendi. Brendi pravi, da je Simona od hudiča, ona pa njemu, da je pri hiši ona gospodar. Deset skladb in deset simpatičnih parov, vsak v svojem specifičnem stilu, pa vendar še vedno Simonin. Tudi tokrat je za besedila poskrbela kar sama Simona, poleg nje pa se pojavljata še dva tekstopisca, in sicer Tomaž Domicelj in Aleksander Mežek.

Toliko govora o »fletnih« parih je bilo, da ne smemo pozabiti še na en par, ki pa je zares »fleten« in je tudi najbolj pristen. To sta seveda Simona in njen soprog Goran. Tudi z Goranom zapojeta kdaj v duetu, a zaenkrat le zase.

SREČNI

Njihova zadnja plošča Srečni smo Slovenčki gre za med, in če se bodo vsi Slovenčki odločili, da je prav ta plošča idealno novoletno darilo, bodo prav gotovo prejeli tudi zlato ploščo. Ko smo zadnjič omenjali, da je Šerbi postala plavalaska, so bralci postali tako radovedni, da smo morali tokrat objaviti tudi sliko.

Simpatična je, ni kaj. Odkar je Šerbi postala podobna Marilyn Monroe, jo moško tako oblegajo, da mora nositi vedno in povsod sončna očala. Tudi na sliki jih ima, in to iz varnostnih razlogov, da se kdo ne bi na smrt zaljubil.

Ker je bil Pen vse leto priden in ker so bili tudi bralci vse leto pridni in so prebirali Pen, se je božiček odločil, da vse skupaj lepo pozdravi in vsem zaželi predvsem veliko sreče, saj če imamo srečo, potem imamo tudi vse drugo. V nasprotju s tistim pravim božičkom, za katerega ne vemo, od kod prihaja, za tega tukaj vemo, da prihaja od Regine in da mu je ime Aleksander, star pa je 15 mesecev.

župan, župana, županu, župana, **pen** pri županu, z županom, od župana

Vrata v »grenar« so umetelno izdelana. Prej ali slej bo treba z njimi nekaj narediti.

Kdo je sploh imel čas v teh norih decembrskih dneh? Nihče, ampak beltinski župan Jože Kavaš in Pénova trojka so ga našli toliko, da so na hitro obiskali nekaj točk beltinske občine, ki ima, bodimo iskreni, kaj pokazati. Morda vas bo zanimalo: ob ljudskem štetju pred 130 leti so imeli Beltinci šest prebivalcev več kot Sobota.

BELTINCI SO KULTURNI CENTER PREKMURJA

Da, pa bi znalo biti nekaj takega, kajti Beltinci niso samo folklorna skupina, ki je letos praznovala 80-letnico (ravno toliko kot tamburaški orkester, ki ga je ustanovil Matija Kavaš, županov oče, ki je sploh dal veliko na kulturo in so ga celo po neki vlogi, ki jo je igral, klicali Jurček) in dobila ob jubileju evropsko nagrado za izvirnost. Veste, koliko pevskih zborov, recimo, ima beltinska občina (Beltinci, Dokležovje, Bratanci, Lipovci, Gančani, Lipa, Melinci in Izakovci - vrstni red krajev je povsem naključen, da ne bi kdo od občanov v zvezi s tem kaj dramatiziral). Čez deset, morda celo dvanajst zborov! Torej več zborov kot krajev! In kot mi je župan povedal, se dobijo vsako pomlad v beltinski šoli in zapojejo, da je veselje. Pravijo,

Pri Žitkovih v Lipovcih sta se v pletenju okraskov iz slame poskušala tudi župan in Irma. Po gospodarjevi drži bi lahko sklepali, da jima posel ne gre ravno najbolje od rok. Ampakdobra volja je pa tudi nekaj.

da je v Beltincih izdanih največ knjig na prebivalca. Imajo dve knjigi o zgodovini Beltince, poznamo Slovar prekmurskega beltinskega govora, da zbiralca ljudskega blaga g. Reška in njegovih knjig ter drugega sploh ne omenjam.

Na Otoku ljubezni, kjer potekajo bûjraški dnevi, bo že prihodnje leto stal pravi, pravcati mlin. Z nami se pelje tudi Zdravčeva Ana, ki bi nam, če bi imeli malo več časa, povedala bogve koliko zanimivih zgodb.

rističnem razredu. K športu moramo dodati še Lipovce in tamkajšnji hokej, katerega že precej časa igrajo na igrišču z umetno travo - prvem v Pomurju.

»Grenar« ali kašča. Legenda pravi, da je bil »grenar« povezan z gradom, ki je bil povezan tudi s cerkvijo in naprej s staro šolo. Če smo že pri gradu in beltinskih grofih, moramo povedati, da bi tam nekje, kot je zdaj bencinska črpalka, morala biti beltinska železniška postaja. Beltinska grofica je bila proti. Poklicala je malega »rijtara« in vaškega predsednika in jima

sko stezo in sčasoma urediti tudi manjše termalno kopališče. Na koncu vasi je vrtina s toplo vodo. Ustavili smo se tudi v Lipi, da se pomenimo s kakšnim pridelovalcem krompirja. Prvega ni bilo doma. Ravno tako tudi drugega ne. Menda je v vinogradu zabijal kole. Dobro, sem rekel, gremo kam drugam, saj vsi vemo, kakšen je krompir. Ja, pa ni tako enostavno. Menda bomo že kmalu slišali o obratu, v katerem bodo tukaj ali v Beltincih predelovali krompir.

Tako smo se znašli v Lipovcih pri Ivanu Žitku in njegovih otrocih. Sedeli so za mizo in iz slame pletli okraske za božično drevo (pozneje jih je naročila tudi Irma). To domačo obrt je menda, kot pravi Ivan Žitek, začela Vidova Treza, zdaj se pa s pletenjem izdelkov iz slame ukvarjata najmanj dve družini. Ivan pravi, da se s tem ne da preživljati, smo pa videli na fotografijah nenavadno lepe izdelke. Skupaj s soboško tekstilno šolo so imeli modno revijo. Neverjet-

pen elopa

Silvija Žalik, stara 19 let, dijakinja iz Ingolstadta

Tudi na tujem živijo prikupna slovenska dekleta. Med njimi prav gotovo še posebej »cveti« Silvija, ki jo lahko večkrat vidimo tudi v Turnišču, od koder so doma njeni starši. V prostem času se rada zabava, pleše ... Foto: JOG

Na žalost v Gančanih nismo našli doma sodarja Marjana Maučeca. Res škoda, kajti zanimalo nas je, kakšni so konkretni rezultati njegove poti v Ameriko, ko je tam na sejmu ponudil svoje sode. Ali je Bojan tako majhen ali je sod tako velik? Bojan ni majhen, sod pa še manj!

Toliko o kulturi, da ne bi morebiti zmanjkalo prostora za beltinski šport, o katerem mi je govoril župan, ko smo se peljali iz stadiona proti »grenaru«, kašči, ki še danes rabi svojemu namenu tako, kot so si to nekoč omislili beltinski grofje. Da, nogomet je zgodba zase, so pa tukaj športi, ki imajo daljšo in bogatejšo tradicijo. Recimo nekoč moški in ženski rokomet, odbojka, košarka pa seveda kolesarstvo. Še zdaj stari kolesarski funkcionarji radi povejo, da ni bilo prave kolesarske dirke, če na njej niso sodelovali bratje Kavaš. Sicer se pa današnji župan lahko pohvali z medaljo državnega (jugoslovanskega!) prvaka v tu-

Župan na tekme sicer ne hodi pogosto, rezultate pa kar redno spremlja.

kje je beltinska postaja, pa tako in tako vemo. Tistega časa je bilo v Beltincih kar precej Židov, saj so imeli celo zidano sinanogo. Ko so zvedeli, da ne bo šla železnica skozi Beltince, so se zbal, da ne bo napredka, in so se skoraj vsi izselili v Kanado. Danes imajo v Beltincih kar velike načrte. Vse kraje v občini nameravajo povezati s kolesar-

no, kako lepi so bili izdelki iz slame - kot deli garderobe ali kot okraski. Na koncu smo za pet minut posedli v gostilni pri Štajercu in se tam zadržali dobro uro. Poslovili smo se in še zdaj ne vem, ali smo si kaj zaželeli ob novem letu ali ne. Dobro, župan, tebi in vsem krajanom srečno 1998!

Jožef, foto: Juza